



## MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA - RUŽINOV

Materiál na rokovanie  
Miestneho zastupiteľstva  
mestskej časti Bratislava - Ružinov  
dňa 13. 02. 2018

### **Informácia**

**Správa letopiseckej komisie  
a  
zápis do kroniky mestskej časti Bratislava-Ružinov za rok 2016**

Predkladateľ:

Mgr. Martin Pener v.r.  
zástupca starosta

Zodpovední:

Ing. Alena Lehotayová v.r.  
dočasne poverená zastupovaním prednostky

PhDr. Tatiana Krippelová v zastúpení Mgr. Viera Kováčová v.r.  
**vedúca odboru školstva, kultúry a športu**

Spracovateľ:

Mgr. Viera Kováčová v.r.  
vedúca referátu metodiky škôl, škol. zariadení, kultúry a športu  
člen Letopiseckej komisie mestskej časti Bratislava-Ružinov

Február 2018



## **Dôvodová správa**

Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Ružinov na svojom zasadnutí dňa 7. 2. 2017 svojím uznesením č. 415/XXIV/2017 schválilo ustanovenie kronikára mestskej časti Bratislava-Ružinov a zriadenie Letopiseckej komisie k 1. marcu 2017. Schválením VZN č. 15/2017 o kronike tak určilo pravidlá pre vedenie kroniky mestskej časti. Zároveň stanovilo spôsob posudzovania a schvaľovania zápisov do kroniky.

Zápis do kroniky K16 bol prerokovaný v Letopiseckej komisii. Komisia posúdila zápis po obsahovej, vecnej a pravopisnej stránke a v zmysle § 7 ods. 7 VZN č. 15/2017 súhlasí s jeho finálnym znením. Zápis predkladáme miestnemu zastupiteľstvu formou informatívnej správy. Zápis sa zverejňuje na webovom sídle mestskej časti. Prípadné pripomienky vyhodnotí Letopisecká komisia.

Členka letopiseckej komisie Mgr. Viera Kováčová v spolupráci s Mgr. Jurajom Galatom, kronikárom, vypracovali Správu o posúdení kronikárskych zápisov pre rok 2016.

## **Správa o posúdení kronikárskych zápisov pre rok 2016**

Vo februári 2017 prijalo Miestne zastupiteľstvo mestskej časti Bratislava-Ružinov VZN o kronike, legislatívne ustanovilo kronikára mestskej časti Bratislava-Ružinov a zriadilo Letopiseckú komisiu mestskej časti Bratislava-Ružinov.

Po prvýkrát v zmysle príslušných ustanovení VZN č. 15/2017 o kronike predkladáme na zasadnutie miestneho zastupiteľstva Správu o posúdení kronikárskych zápisov. Je to zápis obsahujúci údaje z roku 2016. Na základe podkladových materiálov predložených kronikárovi mestskej časti v zmysle § 3 VZN č. 15/2017 o kronike mestskej časti kronikár Mgr. Juraj Galata vypracoval Návrh zápisu údajov do kroniky za obdobie roku 2016.

Kronikár predložil Návrh zápisu do Kroniky mestskej časti Bratislava-Ružinov pre rok 2016 letopiseckej komisii na rokovanie 30. októbra 2017. Členovia komisie posúdili obsah zápisu po obsahovej, formálnej i pravopisnej stránke. Letopisecká komisia súhlasí v zmysle § 7 ods. 7 VZN č. 15/2017 s jeho znením.

Kronikár informácie a údaje v zázname spracoval faktograficky, strohou informačnou formou v časovom slede. Informácie sú stručné, nie sú spracované beletristicky ani inak upravované. Zápis pre rok 2016 tvorí prílohu tejto správy.

V Bratislave 21. 11.2017



Zápis do kroniky za rok 2016

## K R O N I K A

### Miestna časť Bratislava – Ružinov

Rok 2016 – Rok rekonštrukcií

#### 1. ÚVOD

V roku 2016 svet až na výkyvy počasia pokračoval v starých šľapajách. Opustili nás známe osobnosti a ďalší z nezabudnuteľnej generácie našich a svetových hercov a umelcov, teroristi (tentoraz jednotlivci) zabíjali v Bruseli, Nice a v Berlíne nevinných ľudí, stali sme sa aktérmi významných celoeurópskych podujatí, športovci dosiahli rad významných úspechov.

V januári vo veku 86 rokov zomrel politický väzeň, kňaz **Anton Srholec**, legenda mikrofónu 81-ročný **Karol Polák**, vo februári člen Činohry SND 79-ročný **Leopold Haverl**, vo veku 84 rokov taliansky spisovateľ a filozof **Umberto Eco**. V máji vo veku 88 rokov herec **Karol Machata**, v júni vo veku 86 rokov populárny taliansky herec **Bud Spencer**, v auguste 73-ročný herec, pedagóg a riaditeľ **Juraj Slezáček**, v októbri vo veku 86 rokov prvý prezident SR **Michal Kováč**. V novembri prišiel svet o 82-ročného kanadského hudobníka **Leonarda Cohena**, 73-ročného herca, režiséra a manažéra **Ľuba Gregora** a 90-ročného kontroverzného kubánskeho vodcu **Fidela Castra**. Počas Vianoc sa zrútilo lietadlo s **Alexandrovcami**, ruským armádnym súborom, a vo veku 53-rokov zomrel anglický spevák **George Michal**. Islamský štát v marci zaútočil v **Bruseli**. Útoky na bruselské letisko a metro si vyžiadali 34 mŕtvych a 200 zranených. Osamelý útočník v júli na promenáde v **Nice** usmrtil nákladným autom 84 ľudí a zranil 202 osôb. V decembri terorista v centre **Berlína** zabil kamiónom 12 a zranil 48 obyvateľov mesta. Tisíciky pedagogických zamestnancov z celého Slovenska začali v januári v Bratislave **ostrý štrajk** za splnenie svojich požiadaviek. Slovensko prebralo v júni šesťmesačné **predsedníctvo v Rade EU**, 70-ročný **Donald Trump** sa v novembri stal novým 45. americkým prezidentom. Naše lyžiarky **Veronika Velez-Zuzulová** a **Petra Vlhová** stáli v januári na stupni víťazov v slalome Svetového pohára v rakúskom Flachau, futbalisti sa v máji prebojovali na ME vo futbale **EURO 2016**, chodec **Matej Tóth** získal v auguste v Riu de Janeiro prvú olympijskú zlatú medailu pre našu atletiku v histórii samostatnosti, cyklista **Peter Sagan** na šampionáte v Katare obhájil titul majstra sveta a na ME vo Francúzsku získal titul majstra Európy a tenistka **Dominika Cibulková** triumfovala v októbri v Turnaji majstroviek WTA Finals v Singapore a stala sa piatou hráčkou vo svetovom rebríčku.



A čo sa v roku 2016 udialo v MČ? Pokračovali sme v opravách chodníkov a ciest, zvýšili sme počet miest pre škôlkarov, rekonštruovali sme ďalšie základné, materské školy a detské ihriská. V ZŠ Medzilaborecká pribudlo multifunkčné ihrisko, v MŠ na Vietnamskej sa dokončilo ihrisko pre škôlkarov, revitalizoval sa vnútroblok a detské ihrisko na Páričkovej ulici, dokončilo detské ihrisko na Martinčekovej ulici. Zabránili sme výstavbe náhradných bytov na Ostredkoch a už vieme, ako bude vyzerat' rekonštruovaná Cvernovka. Po tretíkrát sme získali ocenenie Zlaté vedro za komunikáciu s občanmi, MČ nominovali na cenu Dobrovoľník roka a Senior Friendly. Na Nivách rozbehli pilotný projekt blokového čistenia komunikácií, po rokoch sa do Ružinova vrátila súťaž Psí miláčik, Ružinovu patrí nelichotivé prvenstvo v počte vrakov. Svoju činnosť začalo Klientske centrum štátnej správy na Tomášikovej ulici, svoje prevádzky otvorili hobby market OBI a Fresh Market, prevádzka Starbucku je už okrem Eurovey aj v Avióné. Letisko odbavilo navyšší počet cestujúcich za posledných osem rokov, ružinovský miešaný spevácky zbor Canntus účinkoval v Dobruške. Začal sa I. ročník Ružinovského folklórneho festivalu a Ružinovskej lýry. Zomrel A. Srholec.

## 2. DEJINY

**Ružinovská zima 2016** v DK Ružinov a Parku A. Hlinku aj v tomto roku potešila Ružinovčanov. Podujatie pripravené MČ v spolupráci s Cultus Ružinov, a.s. sa začalo v poslednú novembrovú sobotu v Parku A. Hlinku rozsvietením prvej adventnej sviece, v prvý decembrový piatok vystúpením detského chorvátskeho zboru a posedením pri kapustnici v DK Ružinov, v sobotu finále súťaže Ružinovská lýra a spomienkovým koncertom na Bratislavskú lýru a v prvú decembrovú nedeľu benefičným podujatím Daruj Vianoce. Po rozsvietení druhej adventnej sviece zavítal do Parku A. Hlinku v prvý decembrový utorok Mikuláš, v druhú decembrovú nedeľu v ňom rozsvietili tretiu adventnú sviecu. V tretí decembrový víkend patril park vianočným farmárskym trhom. Podujatie ukončilo rozsvietenie štvrtej adventnej sviece a vystúpenie speváckeho zboru Cantus.

Po rokoch bol v prvú júnovú nedeľu v **Jurajovom dvore** sprístupnený historický **parčík s vilou** vybudovaný pre riaditeľa Dynamitky v roku 1942. Dnes spustnutá zelená idyla s nádychom nemeckého vidieka, dvor vznikol začiatkom 19. storočia a patril k najväčším hospodárskym usadlostiam na území Bratislavy. Po roku 1873 ho získal do vlastníctva závod Dynamit-Nobel, ktorý ho až do päťdesiatych rokov využíval ako zásobáreň vody. Vo vile počas slovenského štátu býval riaditeľ Dynamitky s rodinou. V roku 1945 sa do vyprázdneného majera a vily nasťahovali rodiny zamestnancov závodu. Okolo roku 1955 sa majer dostal do vlastníctva mesta Bratislavy. Na jeho území sa



začala budovať vozovňa mestskej dopravy a v roku 1980 bolo zbúrané aj jadro majera. Po roku 1995 odišli z areálu poslední obyvatelia a do dnešných dní v ňom zostalo len pár objektov vrátane vily, kôlničky, bunkra, garáží a pôvodného oplotenia. Súčasný správca areálu Dopravný podnik Bratislava chce vilu zrekonštruovať a využívať na muzeálno-prezentačné účely.

Národná kultúrna pamiatka **Martinský cintorín**, na rozhraní **Štrkovca**, **Ostredkov** a **Trnávky**, bol vysvätený v roku 1919. Mal slúžiť až dvesto rokov. Dynamická výstavba však ukrojila z jeho pôvodnej rozlohy a tak dnes už neposkytuje žiadne voľné hrobové miesta. Dochované oplotenie a brána cintorína s piliermi s výzdobou v podobe terčov sú národnou kultúrnou pamiatkou. V najstaršej časti cintorína je jeden z najvzácnejších pomníkov sochára J. Deyla, ďalším umeleckým dielom sú dve sochy anjela s partitúrou a plačky od bratislavského sochára A. Rigeleho. Na mnohých pomníkoch je vysadený brečtan, ktorý je živým zobrazením nádeje na posmrtný život.

Ružinovská Trnávka ukrýva za železničnou traťou nenápadnú lokalitu – **Masarykovu kolóniu**. Tridsať rovnakých dvojdomov so zalomenými štítnymi striech na **Rozmarínovej ulici**, ktoré sa o seba opierajú štítovou stenou spája jedinečná architektúra, dal prezident Tomáš Garyk Masaryk vystavať pre českú inteligenciu pred druhou svetovou vojnou. Mali sem prísť učitelia a úradníci, aby vypomohli Slovensku. Po ich odchode domy pripadli štátu a ľudia si ich poskupovali pre seba. Obyvatelia kolónie, ktorí sa tu navzájom poznajú, sú spokojní. Majú tu veľa zelene, ticho, pred pár rokmi tu upravili park, majitelia si spravili nové fasády, opravili strechy. Územie má vejárovitý tvar a ulice sú usporiadané lúčovito. Vďaka svojej svojskej architektúre je kolónia zapísaná ako pamätihodnosť Ružinova a Bratislavy.

Presne pred 60 rokmi, 3. marca 1956, hlavné mesto ochromili tuhé 25-mínusové mrazy, ktoré spôsobili zamrznutie Dunaja. Rieka vystúpila do výšky 912 centimetrov a ľad, ktorý siahal až do hĺbky 1,8 metra, museli trieštiť bombardovaním. Pred 29. rokmi, 12. januára 1987, zase Perinbaba nadelila polmetrovú nádielku snehu a teplotu okolo -18 stupňov Celsia. Mesto bolo paralyzované. Spoje nejazdili, ľudia chodili do práce pešo alebo na bežkách. Na letisku napadlo až 64 cm snehu, čo je najvyššia hodnota, akú tam doposiaľ namerali. Situáciu komplikoval silný vietor, vytvárali sa obrovské záveje. Bola to posledná nepríjemná zima za toto obdobie v Bratislave.

Keď pred desiatimi rokmi začal írsky developer stavať nákupno-zábavné centrum Eurovea, súčasťou projektu bola aj rekonštrukcia budovy vedľajšieho **Skladu č. 7**. Stavebník opravil statiku budovy, zateplil ju a kompletne obnovil fasádu. Dal zreštaurovať technické prvky v interiéri a budova dostala novú strechu. Z ikonickej budovy, známej ako budova admirality, sa malo stať nové kultúrne centrum hlavného mesta. Stavba s kupolou mala totiž nahradiť zanikajúci PKO. Napriek tomu, že developer národnú kultúrnu pamiatku



zrekonštruoval, plány sa neuskutočnili. Kým zrekonštruovaný bývalý sklad obilia posledné štyri roky chátra, po jeho oprave v roku 2007 slúžil ako marketingový pavilón novovznikajúcej štvrte. Neskôr sa v ňom konali rôzne kultúrne a spoločenské podujatia. Keď sa však v roku 2013 Dunaj vylial zo svojho koryta a zatopil pivničné priestory skladu, budova je vyprázdnená a zatvorená. Aj napriek tomu však nový majiteľ Eurovey pripravuje novú rekonštrukciu objektu, o ktorej však zatiaľ nechce bližšie informovať.

Jednou z pamätihodností Bratislavy je aj chátrajúci **Zimný prístav na Dunaji**. Unikátny objekt z prelomu 19. a 20. storočia bol vybudovaný s dvoma bazénmi na zimovanie a opravu lodí. Neskôr k nemu pribudol bazén Pálenisko a opravovňa lodí, kam sa postupne presúvali niektoré aktivity zo Zimného prístavu. Pri jeho južnom bazéne sú štyri technické kultúrne pamiatky. Dom lodníkov, funkčný lodný výťah a lodná dielňa. Štvrtou pamiatkou je remorkér Šturec, ktorý sa postupne rekonštruuje. V súčasnosti sa Zimný prístav využíva na prekládku tovaru, kotvenie lodí a slúži počas dovozu tovaru na Slovensko po Dunaji. V budúcnosti by sa mal zakomponovať do vízie rozšírenia nákupného centra Euroea.

**Cvernovka**. Pred ôsmimi rokmi prišlo do opustenej budovy 150 ľudí z takmer 30 tvorivých zoskupení, ktorí unikátnym priestorom bývalej fabriky na výrobu nití svojimi ateliérmi a podujatiami vdýchli nový život. Čo im táto budova dala a prečo budú na ňu spomínať dnes, keď sa z nej musia vysťahovať? Bola jedinečná tým, že dokázala existovať bez dotácií, nepotrebovala žiadnu podporu zhora. Mala atmosféru, energiu, priala tvorbe i netvorbe, práci aj zábave, súdržnosti aj samostatnosti, naučila jej obyvateľov navzájom si pomáhať i spolupracovať. Mala dva obrovské potenciály – magický priestor s výbornou lokáciou, ktorého sloboda pozývala robiť v ňom čosi nezvyčajné a úžasnú atmosféru. Bola tvorivým zázemím, prestupnou stanicou, odhalila nájomníkom svoju storočnú históriu, čo vydalo na krásnu knihu. Lúčili sa s krásou autenticity dnes už jedného z posledných symbolov priemyselnej Bratislavy, ktorá sa môže po rekonštrukcii vytratiť.

### 3. POČASIE

**Rok 2016** sa podľa meteorológov nevyznačoval nadpriemernými teplotami, oproti minulému roku bol však bohatší na atmosférické zrážky. Priemerná mesačná teplota vzduchu vo väčšine mesiacov presahovala ustálené hodnoty. Rekordne teplý bol prvý jesenný mesiac, kedy priemerná mesačná teplota vzduchu dosiahla 19,1 stupňov Celsia a o pol stupňa prekonal rekord zo septembra 1982. Najchladnejším mesiacom roka bol december. Najnižšia teplota vzduchu v roku 2016 v Bratislave bola zaznamenaná 22. januára, keď teplota vzduchu klesla na -14,4 stupňov Celsia, najvyššia teplota vzduchu dosiahla



hodnotu 34,6 stupňov Celsia, Zo šiestich tropických nocí bola najteplejšia noc z 24. na 25. júna, keď teplota vzduchu neklesla pod 23,5 stupňov Celsia. V roku 2016 hydrometeorológovia zaznamenali 84 letných dní, z ktorých bolo 20 tropických. Úhrn atmosférických zrážok za obdobie roka dosiahol 769 mm, keď zrážkovo najbohatší bol mesiac júl, v ktorom napršalo 120 mm zrážok. Maximálny denný úhrn zrážok dosiahol 30 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou dosiahol za obdobie roka 18 dní a najväčšiu výšku snehu 12 cm namerali v Bratislave prvého decembra.

Od roku 1951 dosiahla v Bratislave priemerná teplota za tri zimné mesiace viac ako 3 stupne Celsia iba počas troch zím – v roku 1997/1998 plus 3,6 stupňov Celsia, 2006/2007 plus 4,6 stupňov Celsia a v roku 2013/2014 plus 3,1 stupňov Celsia. Zima 2015/2016 sa k nim pripojila.

Vymeškané spoje MHD, dopravné nehody a množstvo úrazov. Aj takto vyzeral začiatok štvrtého januárového týždňa v hlavnom meste, ktoré potrápila silná **poľadovica**. Na chodníkoch sa z dôvodu primrzajúceho dažďa nebezpečne šmýkalo a ani najrušnejšie ulice neboli posypané. Mrazivé počasie spôsobilo aj meškanie hromadnej dopravy. Plné ruky práce mali aj lekári, keď ošetrili 62 pacientov, z ktorých 11 zostali v nemocnici. Vo štvrtý májový utorok zase mesto ochromil výdatný **lejak**. Pri výdatnom daždi bratislavské ulice v tento deň pripomínali skôr bazény ako komunikácie. Meškala doprava a na cestách sa tvorili kolóny áut.

Vo štvrtú júlovú sobotu bolo možné na Slovensku pozorovať voľným okom **padajúce hviezdy**. Roj meteorov **Južné Delta Akvaridy** o hustote 20 meteorov za hodinu sa po oblohe pohyboval po rovnobežných dráhach. V druhý novembrový pondelok bolo možné na oblohe pozorovať **Supermesiac**. Unikátny zjav, ktorý možno vidieť maximálne dvakrát za celé storočie. Oproti obvyklému Mesiacu vyzerá Supermesiac o 14% väčší a o 30% jasnejší, pretože je k Zemi najbližšie od roku 1948 a navyše sa priblížil vo fáze splnu. Na oblohe sa Supermesiac objaví aj v roku 2034, lenže už nebude tak blízko. Po ňom prišiel meteorický roj **Leoníd**, ktorého aktivita vyvrcholila v tretí novembrový štvrtok, kedy bolo možné pozorovať 10 až 15 meteoritov za hodinu.

#### 4. OBYVATEĽSTVO

V roku 2016 sa podľa údajov matričného úradu v našej MČ narodilo 2 593 detí (z toho matkám z Ružinova 806), uzatvorilo 221 sobášov (z toho 156 civilných a 65 cirkevných) a zomrelo 1 311 občanov. Prvým občiankom narodeným v našej MČ bolo dievčatko Alena. Vážilo 3 680 gramov a meralo 50 cm. Narodilo sa 1. januára 2016 o piatej hodine a dvadsiatej minúte mamičke s trvalým pobytom v Ružinove. MÚ MČ usporiadal v roku 2016 deväť osláv uvítaní do života pre 800 detí a štyri slávnostné posedenia pre 488 jubilantov od 80-tich do 100 rokov z ZO Jednoty dôchodcov Slovenska, DC Kaštieľska, KD



Zimná, ZO SZPB, Združenia kresťanských seniorov, ZZP, SČK a 206 jubilantov z DD Pažítková a RDS Sklenárova, na ktorých bol pripravený kultúrny program, starosta MČ im zablahoževal k jubileu a každému odovzdal kvet a malý darček.

V druhom februárovom týždni sa v Ružinove uskutočnil už druhý ročník **Národného týždňa manželstva**. Jeho súčasťou bol aj špeciálny večer venovaný tancu v druhý februárový utorok v hoteli Junior, na ktorom sa zúčastnilo 52 párov. Aj v tomto roku páry súťažili o najsympatickejšiu spoločnú fotografiu. Víťazom súťaže sa stali manželia Terézia a Matej Tóthovci s fotografiou zo svadobnej cesty na Bali, ktorí si odniesli prvú cenu v podobe piknikového koša.

Za prínos pre zdravý životný štýl získala tohtoročnú **Cenu primátora Bratislavy** Ružinovčanka **Iveta Gályová**. Celý svoj život zasvätila pohybu, ktorý sa stal jej koníčkom a prácou. Rodený pedagóg, zakladateľka zdravotnej telesnej výchovy na Lekárskej a Farmaceutickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave sa v súčasnosti venuje starostlivosti o pohybovú aktivitu a zlepšovaniu telesnej kondície seniorov.

V júli oslávila 103 rokov najstaršia Ružinovčanka **Milada Lehocká**. Jubilantka sa narodila v Brne, ale od detstva žije v Bratislave, kde aj študovala. Pracovala a ako knihovníčka. V RDS, kde už žije 37 rokov, pripravili pre ňu narodeninovú oslavu. Nechýbal slávnostný obed, torta ako i darčkový kôš a kytica od MČ, ktorú oslávenkyni odovzdal zástupca starostu M. Gajdoš.

Prestížnym titulom **Senior roka 2016** sa v tomto roku môžu popýšiť aj dvaja Ružinovčania **Magda Chudá** a **Milan Vároš**, ktorí toto ocenenie prevzali z rúk primátora počas Seniorfestu. 70-ročná pani M. Chudá z Ostredkov sa okrem titulu Seniorka roka môže popýšiť aj druhým miestom v súťaži Najlepšia stará mama Ružinova v roku 2014 a najnovšie aj ocenením **Senior roka Slovenska**, ktoré si prevzala na slávnostnom udeľovaní ocenení v Bojniciach. Dvojnásobná seniorka roka patrí medzi zakladajúcich členov OZ Ladové medvede, je členkou Miestneho spolku Slovenského červeného kríža na Miletičovej ulici a vedie Jednotu dôchodcov Slovenska na Zimnej ulici. Novinár a spisovateľ **Milan Vároš** zo Starého Ružinova, ktorý onedlho oslávi osemdesiatku, pôsobil najprv ako redaktor, potom šéfredaktor, aby sa napokon odhodlal k písaniu kníh. Do tejto chvíle ich vytvoril vyše dvadsať. Má jednu dcéru a troch vnukov. Za Seniora roka ho nominovali členky Ružinovských občianskych aktivít.

V druhú septembrovú nedeľu sa na **Štúrovej ulici** a novom **Starom moste** uskutočnila, po vzore európskych metropol, prvá **rozlúčka s letom**. Tisíce Bratislavčanov si na Štúrovej ulici vystlanej živým trávnikom užívali okrem posledných lúčov letného slnka pouličné atrakcie, tvorivé dielne, hudobné vystúpenia či športové exhibície. Návštevníci Starého mosta sa zase mohli povoziť na historických drezinách premávajúcich po moste.





**Najlepšou starou mamou Ružinova** sa vo štvrtý novembrový štvrtok v DK Ružinov stala 60-ročná **Erika Mináriková**, ktorá v štyroch kolách zdolala ostatné súťažiace babičky. Vyštudovala tlmočníctvo a prekladateľstvo. Jej najväčšou vášňou je tanec, čo demonštrovala aj vo voľnej disciplíne, kde tancovala ukážku tanca z repertoáru súboru Tanečnice z Lúčnice seniorky. S manželom má tri deti, teší sa zo šiestich vnúčat. Venuje sa rôznym koníčkam, je Ľadovou medvedicou a miluje plávanie v Dunaji a vo Váhu.

V našom hlavnom meste sa žije lepšie ako v mnohých významných metropolách. Vyplýva to z rebríčka servera **Numbeo.com**, ktorý skúmal 143 krajín celého sveta. Metropola Slovenska v ňom skončila na 72. mieste, keď tromfla New York, Londýn či Prahu. Autori rebríčka pritom hodnotili efektívnosť dopravy, index bezpečnosti, cenu nehnuteľností a úroveň zdravotníckej starostlivosti. Viedeň, Zurich a Auckland sú tri miesta na svete, kde sa žije najlepšie. Vyplýva to z prieskumu americkej spoločnosti **Mercer**. Slovenská metropola sa v rebríčku umiestnila na 82 mieste z 230 miest. Pred nami skončili metropoly našich susedov a oproti minulému roku sme klesli o jedno miesto. Spoločnosť robila prieskum na základe porovnávania sociálnych a ekonomických podmienok, zdravotníctva, vzdelania, bývania a životného prostredia v jednotlivých mestách. A v ktorých **krajinách** sa žije najlepšie na svete? V Nórsku a v Austrálii. Vyplýva to z najnovšej správy o Indexe lepšieho života v krajinách OECD. Slovensko štatistika radí k priemerným krajinám. Už druhýkrát za sebou sme obsadili 24. miesto. Na najlepších nemáme, no u nás sa žije lepšie ako v Taliansku, Poľsku či Maďarsku. Bratislava patrí k najbohatším oblastiam Európy. Vyplýva to zo štatistiky spoločnosti **Eurostat**, ktorá merala bohatstvo regiónov na základe kúpnej sily obyvateľstva. Bratislava sa umiestnila na šiestej priečke a prebehla Prahu, Štokholm či Viedeň. Prvenstvo obhájil vnútorný Londýn-Západ. Je to tým, že v našom hlavnom meste je relatívne koncentrovaná najväčšia ekonomická ťažná sila. **Eurostat** prišiel aj s rebríčkom spokojnosti obyvateľov s hlavnými mestami Únie. Prvé miesto obsadil litovský Vilnius, za ním nasleduje Štokholm a Kodaň. Bratislava skončila na 17. mieste, kam ju zaradilo až 90% obyvateľov. Prieskum sa zamerával na prácu v mestách, bytovú situáciu, migráciu, chudobu, osobnú spokojnosť či kvalitu života. Najkvalitnejšie a najpohodovejšie miesto pre život v Európe je Viedeň. Tá je zároveň na druhom mieste vo svetovom rebríčku, ktorému dominuje Melbourne. Hodnotenie priniesla spoločnosť **Economist Intelligence Unit**, ktorá porovnávala stoštyridsať miest na základe zdravotnej starostlivosti, vzdelávania, stability, kultúry, životného prostredia a infraštruktúry. V desiatke najlepších krajín sú aj Varšava a **Bratislava**, ktoré za uplynulých päť rokov dosiahli najvýraznejšie zlepšenie životných podmienok.

## 5. MIESTNE ZASTUPITEĽSTVO



**Poslanci Miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava-Ružinov** sa v roku 2016 zišli na 11 riadnych rokovaní. **Miestna rada MČ** sa zišla na 12 riadnych zasadnutiach.

Na **XII. rokovaní 19.01.2016** poslanci schválili aktualizáciu Zriaďovacej listiny RŠK, zmenu Zriaďovacej listiny MŠ Piesočná, dodatky k Rámcovej zmluve a zmluve o pôžičke s RPV-PS, a.s., vzali na vedomie informáciu o stave spoločnosti, delegovali zástupcu zriaďovateľa MČ do Rady školy pri ZŠ Ružová dolina a žiadali preveriť možnosti zakúpenia lodných mobilných modulov na zvýšenie kapacity MŠ.

Na **XIII. rokovaní 31.03.2016** poslanci vzali na vedomie správu o bezpečnostnej situácii v MČ a správu o výsledkoch práce a činnosti OS MsP Bratislava-Ružinov v MČ za rok 2015, odporúčali stanovisko MZ MČ k návrhu zmeny Štatútu hl. m. SR k výnosu dane z nehnuteľností, schválili návrh VZN MČ č.12/2016 z 31.marca 2016 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb, nesúhlasili s výstavbou PRIMA PARK II, žiadali, aby sa zintenzívnili rokovania s cieľom majetkovoprávneho vysporiadania pozemkov Areálu hier Štrkovec, vyriešenie dopravnej situácie na Krajnej ulici a MZ bol predložený koncepčný zámer rozvoja ZŠ Borodáčova.

Na **XIV. rokovaní 26.04.2016** poslanci vzali na vedomie výročnú správu RPV-PS, a.s. za rok 2015, návrh ZŠ Borodáčova Koncepčný zámer rozvoja školy s podporou MČ, informáciu o uzatvorení verejného parkoviska spoločnosťou ZELENKA, s.r.o. Nesúhlasili so zámerom hl. m. Bratislavy o výstavbe náhradných nájomných bytov na Astronomickej a Čmelíkovej ulici, s výstavbou bytového domu na Peterskej ulici, schválili 49 žiadostí o grant v sume 165 531€ a odporúčili zriadiť dočasnú komisiu pre jednotnú parkovaciu politiku.

Na **XV. rokovaní 24.05.2016** poslanci schválili Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja MČ na roky 2014 - 2020 s výhľadom do roku 2023, vzali na vedomie návrh VZN hl. m. SR o nakladaní s komunálnymi a drobnými stavebnými odpadmi na území hl. mesta a o zmene o miestnom poplatku za komunálne a drobné stavebné odpady, vymenovali Mgr. Petru Palenčárovú za nového konateľa spoločnosti TVR a RE, s.r.o. a žiadali prerokovanie uzatvorenia verejného parkoviska Záhradnícka – Palkovičova a preverenie vykonateľnosti vydaných rozhodnutí o odstránení stavby v areáli Cvernovka.

Na **XVI. rokovaní 21.06.2016** poslanci schválili celoročné hospodárenie MČ za rok 2015, rozbor činnosti a hospodárenia RŠK, DD, RDS, Knižnice Ružinov a výročnú správu o hospodárení TVR a RE, s.r.o. za rok 2015, a VZN MČ č.13/2016 z 21.júna 2016 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb. Ďalej zvolili Mgr. Art. Tomáša Maninu za člena Komisie školstva, kultúry a športu ako ďalšej osoby z radov občanov, uložili vypracovať a predložiť



Koncepciu rozvoja športu v MČ v súčinnosti s RŠK a nesúhlasili so VZN hl. m. Bratislavy o zvýšení dani z nehnuteľností.

Na **XVII. rokovaní 07. 07. 2016** poslanci schválili 1.zmenu rozpočtu na rok 2016 v celkovej výške príjmov a výdavkov 31 miliónov 036 155 €, stanovisko MZ k návrhu VZN hl. m. SR Bratislavy o používaní pyrotechnických výrobkov na území mesta, vzali na vedomie informáciu o stave hospodárenia a personálnom obsadení v RŠK za 1. štvrťrok 2016, návrh Dohody o spolupráci s FA STU v Bratislave, schválili Rokovací poriadok MZ MČ a žiadali o bezodkladnú komunikáciu s MV SR ohľadne majetkovoprávneho usporiadania pozemkov pod Areálom hier Štrkovec.

Na **XVIII. rokovaní 27.09.2016** poslanci vzali na vedomie informáciu o bezpečnostnej situácii v MČ a správu o výsledkoch práce a činnosti OS MsP Bratislava-Ružinov v MČ za I. polrok 2016, schválili čerpanie rozpočtu MČ k 30.6.2016 v celkovej výške príjmov 15 640 844 € a výdavkov 12 453 419 €, rozbor činnosti a hospodárenia RŠK, DD, RDS a KR za 1. polrok 2016, prevod vlastníckeho práva nehnuteľností – pozemkov v kat. území Ružinov a Nivy za účelom realizácie stavieb Národnej diaľničnej spoločnosti, podporili iniciatívu BSK na vyhlásenie Národného parku Podunajsko, žiadali prerokovať petíciu občanov s počtom podpisov nad 500 v MZ a odporúčali riešiť zámer výstavby MŠ v lokalite Ružomerská.

Na **XIX. rokovaní 18.10.2016** schválili pomenovanie ulice v MČ v obchodnej zóne Pharos na ulicu Pri letisku, nesúhlasili s návrhom VZN hl. m. SR Bratislavy o miestnom poplatku za rozvoj, súhlasili v tejto veci s návrhom na zmenu Štatútu hl. mesta a nesúhlasili so zmenami ÚP v lokalitách v blízkosti jazera Zlaté piesky. Vzali na vedomie správu o výsledkoch hospodárenia RPV-PS, a.s. a Výročnú správu o hospodárení spoločnosti TVR a RE, s.r.o. za I. polrok 2016. Ďalej schválili správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach materských a základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ za školský rok 2015/2016, návrh na zriadenie ZŠ s MŠ Borodáčova, žiadali predloženie zmeny stanov spoločnosti CULTUS Ružinov a.s., uzavretie nájomnej zmluvy k pozemkom Areálu hier Radosť, predložiť informáciu o stave riešenia objektu bývalého OD Ružinov, zorganizovať verejnú prezentáciu investičného zámeru TWIN CITY a zabezpečiť zvýšenie bezpečnosti pracovníkov MÚ úpravou prvého kontaktu.

Na **XX. rokovaní 27.10.2016** poslanci schválili nájom nehnuteľností v katastrálnom území Ružinov a Nivy za účelom realizácie stavieb Národnej diaľničnej spoločnosti.

Na **XXI. rokovaní 22.11.2016** poslanci vzali na vedomie správu o výsledku kontroly hospodárenia spoločnosti CULTUS Ružinov, a.s., informáciu o stave hospodárenia a personálnom obsadení v RŠK za 3. štvrťrok 2016, schválili 2. zmenu rozpočtu na rok 2016 v celkovej výške príjmov a výdavkov 31 286 473 € a súhlasili s predloženým návrhom dodatku Štatútu



hl.m.SR solidarita a výnosy z priestupkov. Ďalej schválili nájom časti pozemkov registra E a C v katastrálnom území Nivy pre realizáciu stavieb NDS, Dohodu o partnerských vzťahoch a spolupráci medzi MČ a mestom Mtskheta, žiadali poskytnutie vyváženého priestoru v TVR a RE, s.r.o. na prezentáciu života v Ružinove, odvolali Mgr. Art. T. Maninu z postu člena – neposlancu komisie KŠKaŠ a súhlasili s nomináciou PaedDr. Jána Filca, člena KŠKaŠ do pracovnej skupiny tvorby Konceptcie a programu rozvoja telesnej kultúry Bratislavy.

Na **XXII. rokovaní 13.12.2016** poslanci schválili VZN MČ č.14/2016 zo dňa 13.12.2016 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území MČ, poskytnutie dotácií vo výške 20-tisíc eur pre Nadáciu Novohradská, Grantový program/výzvu MČ pre rok 2017, návrh rozpočtu MČ na rok 2017 s celkovou výškou príjmov a výdavkov v hodnote 31 573 917 a vzali na vedomie prognózu rozpočtu na roky 2018 – 2019. Ďalej schválili prevod vlastníckeho práva pozemkov v katastrálnom území Nivy za účelom realizácie stavby NDS a žiadali zabezpečiť kolaudačné rozhodnutie na stavbu spevnenej plochy parkoviska na Palkovičovej ulici.

## **VŠEOBECNE ZÁVÄZNÉ NARIADENIA**

Miestne zastupiteľstvo MČ Bratislava- Ružinov vydalo v tomto roku tieto **všeobecne záväzné nariadenia:**

- **č. 12/2016** zo dňa 31.03.2016 o úhradách za poskytovanie sociálnych služieb s účinnosťou pätnásteho dňa od jeho vyvesenia na úradnej tabuli MČ Bratislava – Ružinov.

- **č. 13/2016** zo dňa 21.06.2016 o poskytovaní nenávratných finančných príspevkov obyvateľom MČ Bratislava – Ružinov v čase hmotnej núdze, náhlej núdze, na zabezpečenie spoločného stravovania dôchodcov a iných nenávratných finančných príspevkov so vzorom tlačív dokladov a žiadostí s účinnosťou pätnásteho dňa od jeho vyvesenia na úradnej tabuli MČ.

- **č. 14/2016** zo dňa 13.12.2016 o dodržiavaní čistoty a poriadku na území MČ Bratislava – Ružinov s účinnosťou pätnásteho dňa od jeho vyvesenia na úradnej tabuli MČ.

## **6. INICIATÍVY NADREGIONÁLNEHO VÝZNAMU**

Poslanci MČ Bratislava-Ružinov súhlasia so zmenou štatútu hlavného mesta, ktorou sa znižuje **solidárny príspevok** veľkých MČ na spolufinancovanie malých bratislavských samospráv. Podľa uznesenia MZ je výška príspevku pre rok 2016 stanovená na 1 950 000 eur. Na tejto sume sa budú najviac podieľať Ružinov s 21,1% a Petržalka s 19,3%. Do pokladnice MČ tak pribudne 160-tisíc eur. Minulý rok sa Ružinov, Petržalka, Staré a Nové Mesto poskladali na takmer 2,4 milióna eur pre malé MČ. Najviac prispeli



Ružinov sumou 772 863 € a Petržalka sumou 700 865 eur. Na októbrovom zasadnutí ružinovskí poslanci vyjadrili **súhlas** s návrhom **na zmenu štatútu** hlavného mesta. Návrh spočíva v prerozdelení vybraných financií z poplatku za rozvoj v pomere 68% pre danú MČ, kde sa výstavba bude realizovať a 32% pre hlavné mesto. Zároveň sa tak MČ stanú správcami poplatku. Poslanci schválili **odpredaj** takmer 150 **pozemkov** hlavného mesta v správe MČ na výstavbu diaľnice D4 a rekonštrukciu križovatky D1 v Prievoze. Ide o sumu takmer 3,5 milióna eur, ktorú si na polovicu rozdelí hlavné mesto a MČ. Na novembrovom zasadnutí miestne zastupiteľstvo po rozprave o výsledkoch kontroly v akciovej spoločnosti Cultus schválilo **uznesenie**, ktorým žiadalo starostu MČ o predloženie návrhu **na odvolanie členov** predstavenstva spoločnosti. Jadrom správy boli desiatky väčších či menších porušení zákonných povinností, najmä pri uplatňovaní zákona o verejnom obstarávaní.

Na **februárovom** zasadnutí **Regionálneho združenia MČ Bratislavy** starostovia reagovali na výzvu primátora na podpísanie memoranda o spolupráci pri zavádzaní spoločného systému parkovania. Podľa starostov je podpisovanie zbytočné, pretože memorandum nehovorí o fungovaní parkovania, platbách, termínoch, súťaži dodávateľov či zavádzaní systému parkovania v jednotlivých MČ. Pre MČ je dôležité novelizovať štatút Bratislavy a prijať VZN. Na základe neho dostanú časti mesta do svojej správy niektoré mestské cesty a budú tak na nich môcť presne definovať pravidlá parkovania. To sa však od mesta doteraz nestalo. Na ďalšom zasadnutí združenia v tomto mesiaci sa starostovia MČ zhodli, že miestny poplatok za rozvoj, ktorý postupne schvaľujú všetky MČ, by mal stavebník zaplatiť jednorazovo. Výnos z poplatku sa delí medzi mestské časti a mesto v percentuálnom pomere 68:32 v prospech MČ. Príjem z poplatku môžu samosprávy investovať do materských škôl, sociálnych zariadení, miestnych komunikácií či zelene. Na **júnovom** zasadnutí združenia starostovia kritizovali, aby za likvidáciu bioodpadu podľa návrhu VZN hlavného mesta o nakladaní s odpadom boli zodpovedné mestské časti. Nové nariadenie by malo byť preto schválené až po zapracovaní pripomienok mestských častí. Na **septembrovej** schôdzi združenia sa starostovia znepokojení spôsobom práce magistrátu, rozhodli zmeniť legislatívu mesta. Z začať chcú so zmenou jeho štatútu, čím by mohli vyberať miestny poplatok za rozvoj cez MČ a nie cez magistrát. Svoj návrh už odovzdali primátorovi. Na **októbrovom** zasadnutí, v prvý októbrový štvrtok, starostovia kritizovali magistrát za dlhodobú nečinnosť a žiadali primátora, aby zriadil kanceláriu na komunikáciu s MČ.

Známy herec a riaditeľ ružinovskej televízie **Igor Adamec** dostal miesto vo Ficovej tretej vláde – post štátneho tajomníka ministra kultúry. Na ministerstve bude zastupovať Siet', za ktorú neúspešne kandidoval do parlamentu. Adamec skončil na pozícii riaditeľa TVR 30. apríla. Od 1. mája zasadol do uvoľneného kresla jeho kolega, moderátor **Martin Vanek**, ktorý je poverený riadením televízie do riadneho výberového konania na funkciu



riaditeľa. I. Adamec sa však v štátnej správe dlho neohrial. Po odchode strany Sieť z koalície sa vrátil naspäť do Ružinovskej televízie avšak už nie ako riaditeľ, ale konateľ.

MČ Bratislava – Ružinov nominovali v marci na cenu **Dobrovoľník roka 2015**, ktorú udeľuje Národné dobrovoľnícke centrum OZ CARDO. Nomináciu jej priniesol grantový program, ktorý v Ružinove funguje už viac ako päť rokov.

Pri príležitosti **Dňa učiteľov** ocenil starosta MČ na slávnostnom podujatí s kultúrnym programom 39 pedagógov ružinovských materských a základných škôl. Ocenenie od primátora získali Ružinovčanky, riaditeľky MŠ Exnárova **Jana Matejová**, ZUŠ Exnárova **A. Miklovičová** a **L. Zemanová** zo ZUŠ Ľudovíta Rajtera. Ocenenie z rúk predsedu bratislavskej župy si prevzali šiesti učitelia z našej MČ – **D. Diža** zo SUŠ scénického výtvarníctva, **J. Orthová** z OA na Nevádzovej ulici, **D. Rizikyová** z Gymnázia I. Horvátha, **L. Šlapáková** zo SOŠ Svätoplukova, **E. Dlháňová** zo SZŠ na Záhradníckej a **E. Sedláčková** zo SPŠ na Kvačalovej ulici.

Po sprenevere v RŠK a v spoločnosti Cultus Ružinov, a.s. Národná kriminálna agentúra zasahovala v máji aj na **stavebnom úrade** v Ružinove. V práci zadržala vo štvrtý májový pondelok jednu zo zamestnankýň z podozrenia z korupcie a manipulácie so spismi.

MČ získala v poradí už tretie Zlaté vedro M. Capáka za **riešenie podnetov od občanov** na portáli Odkazprestarostu.sk za rok 2015. Je to už tretie ocenenie pre Ružinov. Prvé získala v roku 2013, kedy sa stala najefektívnejšou samosprávou v riešení podnetov a druhé v roku 2014 za najlepšiu komunikáciu s občanmi. Ocenenia jej udelil Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť, ktorý portál prevádzkuje.

Bratislavskí mestskí poslanci schválili **názvy** novovzniknutých **ulíc** v meste. V Ružinove tak od decembra pribudla nová ulica **Pri letisku** nachádzajúca sa v Trnávke medzi predĺžením Galvaniho ulice a Ivánskou cestou.

## 7. PARLAMENTNÉ VOĽBY

V **parlamentných voľbách** v **sobotu 5. marca 2016** sa na Slovensku z možných 4 426 760 voličov zapísaných v zoznamoch voličov zúčastnilo na hlasovaní 2 648 184 (59,82 %) s počtom 2 607 750 platných hlasov. Z 23 politických strán a hnutí zvolili osem a z 2 882 kandidátov na poslancov 150 členov parlamentu NR SR. Zo všetkých politických strán najviac hlasov 737 481 (28,28%) získala strana **SMER-SD**, pred **SaS** 315 558 hlasov (12,1%), **OLANO-NOVA** 287 611 hlasov (11,02%), **SNS** 225 386 hlasov (8,64%), **ESNS** 209 779 hlasov (8,04%), **MOST-HÍD** 169 593 hlasov (6,5%), **SME RODINA** 172 860 hlasov (6,62%) a strana **SIETĚ** 146 205 hlasov (5,6%). Do Národnej rady sa dostala extrémistická strana M. Kotlebu Ľudová strana Naše



Slovensko a ďalšia nová strana Sme rodina podnikateľa B. Kollára. Do parlamentu sa vracia SNS, naopak porazení zostali kresťanskí demokrati (KDH), ktorí opúšťajú poslanecké lavice. V Bratislave volil SaS takmer každý štvrtý volič a liberáli získali 68 767 hlasov (26,70%). Smer-SD skončil ako druhý s počtom 46 937 hlasov (18,22%), ako tretí bodovali OĽANO-NOVA, ktorá získala 36 614 hlasov (14,21%), za Most-Híd hlasovalo 22 931 voličov (8,90%). Uspela aj strana Sme rodina 17 413 hlasov (6,76%), Sme rodina 17 384 hlasov (6,75%), SNS (5,77%) a ĽS Naše Slovensko s počtom vyše 10-tisíc hlasov (4,13%). Voliť prišlo 66,9 % Bratislavčanov, ktorí odovzdali 257 505 platných hlasov. Z okresov bola najvyššia účasť v Bratislave I (Staré Mesto), kde volilo 68,89% voličov. V **Ružinove** s voličskou účasťou 66,07% získala SaS (28,33%), Smer-SD (18,51%), OĽANO (13,76%), Most-Híd (9,06%) a Sme rodina (6,94%). Z vyše 65-tisíc registrovaných voličov prišlo k volebným urnám viac ako 45-tisíc (68,62%) oprávnených voličov. Z nich dalo 28,32% svoj hlas strane SaS, 18,51% strane Smer-SD, 13,76% strane OĽANO-NOVA, 9,05% strane Most-Híd, 6,90% strane Sme rodina, 5,89% strane Sme rodina –B. Kollár a SNS 5,57% hlasov. Do parlamentu by sa nedostala Ľudová strana Naše Slovensko, ktorej dalo hlas len 3,5% Ružinovčanov. Vo voľbách neuspel ružinovský starosta Dušan Pekár (2 624 hlasov) na kandidátke strany KDH, ktorá sa do parlamentu nedostala. Úspešný bol **Vladimír Sloboda**, ktorý kandidoval za stranu SaS a v minulom volebnom období pôsobil v Ružinove ako zástupca starostu. Parlamentné voľby v Ružinove poznačila smrť 75-ročného voliča vo volebnej miestnosti na Novohradskej a záujem o voľbu 497 Ružinovčanov z takmer celého sveta. Mobilnú urnu využili okrem iných aj hráči turnaja v bocci v telocvični Špeciálnej školy na Nevädzovej.

## 8. SPRÁVA O HOSPODÁRENÍ MČ

Plnenie rozpočtu **MČ Bratislava-Ružinov** v roku 2016 prebehlo v súlade s rozpočtom MČ, ktorý bol schválený uznesením miestneho zastupiteľstva zo dňa 15.12.2015. V priebehu rozpočtového obdobia MZ svojimi uzneseniami zo dňa 7.7.2016 a 22.11.2016 dvakrát schválilo zmeny rozpočtu. Zmeny vyplynuli najmä z potreby aktualizovať odhad daňových príjmov, zo zvýšenia kapitálového príjmu od hl. m. SR Bratislavy, vyúčtovania parlamentných volieb, zúčtovania dotácie MPSVaR pre sociálne zariadenia, zapojením získaných transferov, grantov a prostriedkov rezervného fondu ako aj operatívnym riešením presunov v rámci rozpočtových položiek v závere rozpočtového roku. V záverečnom účte je tak prezentovaný dosiahnutý rozpočtový prebytok 4 969 278 €. Vysoký prebytok hospodárenia MČ je dosiahnutý najmä vysokým prekročením podielu na dani z príjmov a príjmov z kapitálového rozpočtu a na druhej strane nižším plnením celkových výdavkov. MČ vstupovala do roku 2016 po dvoch modifikáciách s rozpočtom s celkovými príjmami a



výdavkami vo výške 31 286 473 €. Skutočné dosiahnuté príjmy pritom predstavovali 33 512 041 € (107,1%). Z nich najvyššie daňové príjmy dosiahli hodnotu 18 442 300 € (109,7%), granty a transfery 8 659 160 € (100,6%), nedaňové príjmy 3 209 850 € (91,0%) a kapitálové príjmy 2 348 170 € (269,0%). V roku 2016 sa čerpali skutočné výdavky v objeme 28 542 763 € (91,2%), keď bežné výdavky dosiahli hodnotu 26 729 646 € (93,98%) a kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 1 298 997 € (55,73%). Z bežných výdavkov sa najviac 14 035 268 € (97,63%) vynaložilo na vzdelávanie, 3 241 712 € (95,49%) na všeobecné verejné služby, na sociálne zabezpečenie 3 330 693 € (94,14%), na kultúru 3 034 830 € (99,54%) a na ochranu životného prostredia 2 156 546 € (92,09%). Do položky kultúra spadá aj grantový program, na ktorý MČ vybraným projektom prispela dotáciou 133 456 €. Z kapitálových výdavkov boli najvyššou položkou výdavky na vzdelávanie 444 929 € (34,0%) a 430 146 € (81,0%) v ekonomickej oblasti, ktorých najvýznamnejšou položkou boli výdavky na rekonštrukciu krytu vozoviek v celkovej výške 289 570 €. Rozpočet MČ za rok 2016 skončil prebytkom vo výške 4 630 837 €. Po započítaní finančných operácií skončilo celkové rozpočtové hospodárenie MČ prebytkom vo výške 4 969 278 €.

Z grantového programu vo výške 133 456 € podporila MČ Ružinov v tomto roku zo 103 prihlásených 39 projektov. Z nich takmer polovicu najvyššou sumou projekty z oblasti športu, vzdelávania, kultúry, sociálnej, rozvoja komunitného života a životného prostredia. Ružinov tak podporí revitalizáciu školského dvora v Spojenej škole sv. Vincenta na Bachovej ulici, modernizáciu športového areálu na Novohradskej, projekt Pozor oheň! z dielne Dobrovoľného hasičského zboru Prievoz, ZŠ Kulíškova a Ružová dolina, podujatia Ružinovský plavecký maratón, galavečer boxu či OZ Fontána pre Zuzanu a ďalšie.

## 9. VÝSTAVBA

Na **výstavbu** vynaložila MČ v roku 2015 finančné prostriedky v celkovej výške 355 157 €.

Pri **Štrkoveckom jazere** na križovatke ulíc **Ružinovská** a **Bajkalská** napriek protestu poslancov a občanov vyrastá stavba projektu nového administratívneho centra **Rosum**. Na základe rozhodnutia starostu, ktorý tvrdí, že nepodpísal územné rozhodnutie, ale iba rozhodnutie na prekládku inžinierskych sietí, investor, investičná skupina Penta, prepracoval svoj projekt, ktorý odsúhlasila aj hlavná architektka mesta. Konanie stavebnej uzávery, ku ktorej vyhláseniu vyzvali poslanci starostu, sa zastavilo na magistráte, keď Ružinov neposkytol všetky potrebné doklady. Uzávera tak nie je doteraz vyhlásená a Penta na území stavia. Obyvatelia bytovky na **Párickovej ulici** prežívajú peklo. Už niekoľko rokov sa nad ich hlavami pracuje na budovaní





nadstavby ďalších dvoch poschodí. Tá by mala byť podľa investora dokončená do mája tohto roku hoci pôvodný termín ukončenia prác bol rok 2014. Firma DH2H už niekoľkokrát vytopila byty na najvyšších poschodiach a naposledy bez súhlasu vlastníkov demontovala výťah. Spoločnosť DACH-ING, ktorá znepríjemňuje život obyvateľom Páričkovej ulice, však vo svojich praktikách pokračuje aj v prípade nadstavby bytovky na **Cyrilovej ulici**, kde obyvateľom naposledy vypla bez povolenia na päť hodín prúd. Aby mohla stavať zmanipulovala uznesenie zo schôdze vlastníkov, proti čomu sa obyvatelia domu odvolali na súde. Napriek tomu, že Okresný súd označil uznesenie z bytovej schôdze o súhlase s nadstavbou za neplatné, investor dostal od ružinovského úradu v auguste 2015 stavebné povolenie a s prácami chce začať v tomto roku. Obyvatelia proti tomu dali podnet na prokuratúru a Okresný úrad. Vytopenie, neplnenie záväzkov, meškanie stavby trápia aj obyvateľov bytovky na **Narcisovej ulici**, kde nadstavbu zabezpečuje firma GRS Capital prepojená s firmou DACH-ING. V novembri stavebný úrad vyhovel protestu obyvateľov a prokurátora a stavebné povolenie na predmetné nadstavby zrušil. Na základe toho obyvatelia podali na kataster žiadosť o vymazanie nadstavby a o nápravu spoluvlastníckych podielov. Karty však ešte môže zamiešať okresný úrad, pretože firma Dach-Ing sa proti zrušeniu stavebného povolenia odvolala. Bývalá stredná škola na **Pavlovičovej ulici** sa mení na viacgeneračné centrum. V renovovanom objekte bude mať zastúpenie poradenská firma Family Garden, materská škola pre 55 detí, špecializované ambulancie s lekárnou a materské centrum Margarétka. S rekonštrukciou budovy školy sa začalo v roku 2015, keď župní poslanci schválili jej dlhodobý prenájom Saleziánom Don Bosca. Po siedmich rokoch sporov vydal Ružinov opäť stavebné povolenie pre bytový dom **Sputnik**. Obyvatelia **Sputnikovej ulice** sa však nevzdávajú. Podali voči nemu odvolanie a čakajú čo bude a dúfajú, že svoje stanovisko prehodnotí aj Regionálny úrad verejného zdravotníctva. Ten totiž vydal povolenie k výstavbe napriek tomu, že prípustné hladiny hluku, ktoré udáva vyhláška ministerstva zdravotníctva boli prekročené. Keď v roku 2012 si obyvatelia **Palkovičovej ulice** vybojovali po štyroch rokoch znovuo tvorenie parkoviska s kapacitou 107 miest pred ich domami, netušili, že o pár rokov nastane nečakaný zvrät. O slovo sa totiž prihlásil majiteľ pozemku – firma Zelenka, ktorá po nezrealizovanej výmene pozemkov, parkovisko, kde plánuje postaviť bytový dom, uzavrela a oplotila. Povolenie na plot podpísal starosta v novembri 2015 a to aj napriek tomu, že v roku 2012 okresná prokuratúra rozhodla, že Ružinov má zabezpečiť prístup verejnosti na parkovisko. Starosta povolenie zdôvodnil tým, že spoločnosť sa začala domáhať ušlého zisku za neúspešnú zámenu pozemkov, ktorú poslanci stopli. Firma však trvá na tom, že chce stavať a parkovisko sprístupní, ale už za poplatok. Problém by sa dal vyriešiť novou zámenou pozemkov, firma to nevyučuje. V bývalej záhradkárskej oblasti na konci **Mierovej ulice** sa v máji napriek protestom obyvateľov začala výstavba



projektu **Memento** – dvoch šesťposchodových bytových domov, garáží a parkovacích miest. Na verejnej prezentácii uviedli, že investor koná protizákonne a porušuje územný plán zóny. To však nepomohlo. Investor, ktorý odkúpil projekt v roku 2015, ho realizuje na základe povolení, ktoré má. Prisľúbil však ďalšiu diskusiu s obyvateľmi. Developeri skúšajú, čo môžu. Napriek protestom obyvateľov vyrastá na rohu **Hraničnej a Mierovej ulice** bytový komplex **Treenium**. A hoci stavba má stavebné povolenie z roku 2009 na 9 podlaží, byty predávajú až na 18 poschodiach. Povolenie na finálnu verziu je vraj v procese, hoci MČ žiadnu žiadosť v tomto zmysle neviduje. Obyvatelia **Ostredkov** môžu pokojne spať. Podarilo sa im vyhrať ťažký boj proti výstavbe náhradných nájomných bytov pre Bratislavčanov z reštituovaných domov. Postarali sa o to poslanci mestského zastupiteľstva, ktorí prelomili veto primátora, ale aj samotní obyvatelia, ktorí proti výstavbe spísali petíciu. Svoje nie vyjadrilo aj MZ Ružinov.

V tretí februárový pondelok sa v Spoločenskom dome Nivy na Súťažnej ulici uskutočnilo verejné stretnutie, na ktorom odborníci a aktivisti oboznámili obyvateľov lokality s konceptom dvoch variant riešenia plánu zóny **Cvernovka**. Prvý ráta so 700 bytmi a so zachovaním a rekonštrukciou súčasných stavieb. Druhý s novou výstavbou 720 bytov a ponechaním objektov. Statická doprava je navrhnutá v podzemí s 1500 parkovacími miestami. Súčasťou je aj návrh novej aleje na časti Svätoplukovej a Páričkovej ulice. Potom mali občania dva týždne na to, aby koncept riešenia územia bývalej továrne na nite medzi Páričkovou, Svätoplukovou a Košickou ulicou, ktorého súčasťou je aj pamiatkovo chránený objekt pradiarne, mohli pripomenovať. Súčasní nájomcovia objektov Cvernovky sa na spoločných rokovaníach s majiteľom objektu a fínskym developerom YIT Slovakia v apríli dohodli, že sa vysťahujú do konca júna. Majiteľ totiž potrebuje vypratať priestor čo najskôr. V najbližších dňoch tu plánuje začať pamiatkový výskum a areál ohrozuje aj havarijný stav budov, ktoré neboli skolaudované. Bratislavský župan a správca Nadácie Cvernovka podpísali v druhý májový týždeň v budove Pradiarne Memorandum o vzájomnej spolupráci s cieľom je preniesť celý ekosystém Cvernovky do novej lokality. BSK podal umelcom pomocnú ruku a poskytol im župnú budovu bývalej Združenej strednej školy chemickej na Rajčianskej ulici, ktorú si vytipovali. Hoci sa už začali rekonštrukčné práce na projekte Pari a Cvernovka už na Páričkovej ulici nie je, zastávka MHD s menom Cvernovka ostáva. Víťazom urbanisticko – architektonickej súťaže na riešenie areálu sa stal architektonický ateliér Compass Architekti z Bratislavy. Ten predpokladá výškovo primeranú mestskú zástavbu, tri mestské bloky s poloverejnými priestormi a verejné námestie s dominantou Pradiarne a objektom silocentrály.

Známemu bratislavskému obchodnému centru **Apollo Business Center 1** v Prievoze hrozí pre zlú statiku likvidácia. Ani dočasné opatrenia totiž nestačia



na to, aby ju majitelia mohli prevádzkovať. Z budovy, ktorej hrozil pád, začali postupne sťahovať nájomníkov a od októbra minulého roku je uzavretá. V júli developer HB Reavis rozhodol, že na mieste doterajšej stavby vyrastie nová kancelárska budova. Súčasťou novej vstupnej brány do **Prievozskej ulice** budú kancelárie, maloobchodné a voľnočasové prevádzky.

Nevydarený projekt očakávanej pýchy Ružinova bývalého nákupného centra **Yosaria Plaza** pomaly ožíva. Na stole je už takmer finálny návrh toho, čo na tomto území vznikne. K realizácii vizualizácií nového centra Ružinova však dôjde, až keď sa urovná vlastnícky vzťah bývalého Obchodného domu Ružinov a bude mať nových majiteľov. Súčasťou projektu sú totiž aj komplikované súdne spory, pohľadávka spoločnosti Doprastav vo výške niekoľkých miliónov eur a na liste vlastníctva naďalej figuruje I. Líška.

Ružinovská samospráva v spolupráci s Asociáciou vonkajšej reklamy odstránila v máji štyri **nelegálne reklamné stavby**. Stalo sa tak vďaka novele stavebného zákona, ktorá zjednodušila likvidáciu čiernych stavieb.

Nová autobusová stanica na **Mlynských nivách** začína nadobúdať kontúry. Začiatkom júna odstránila firma HB Reavis pred stanice roky nevyužívané **železničné koľaje**. Cestu následne vyasfaltovala. Finišuje totiž s výstavbou kancelárií a obchodov **Twin City** a plánuje zveľadiť okolie.

Koncom augusta bolo ukončené vyšetrowanie pádu časti budovy komplexu **3nity** na **Plynárenskej ulici**, kde sa v júli roku 2012 zrútila strecha, v ktorom vyšetrowateľ podal návrh na obžalobu statika Tomčániho z prečinu všeobecného ohrozenia. Ak sa prokuratúra stotožní s návrhom polície, pôjde kontroverzný statik pred súd.

## 10. PRIEMYSEL

Naša najväčšia rafinérsko-petrochemická spoločnosť skupina **Slovnaft, a.s.** zaznamenala v roku 2016 pokles objemov, keď celkový objem spracovania ropy klesol oproti minulému roku o 3% na 5,7 mil. ton, produkcia výrobkov na 5,9 mil. ton, čisté tržby o 15% na 2,98 mld € a čistý zisk na 165,6 mil. €. V roku 2016 Slovnaft spracoval 5,6 mil. ton ropy z ropovodu Družba a 95-tisíc ton z ropovodu Adria. Výroba motorových palív klesla o 150-tisíc ton na 4,5 mil. ton, automobilových benzínov o 56-tisíc ton, na 1,43 mil. ton (pokles o 3,7%) a motorovej nafty o 92-tisíc ton na 3,02 mil. ton (pokles o 3%). Spoločnosť predala na domácom trhu 1,56 mil. ton ropných produktov (o 2,1% viac ako v roku 2015) s najväčším podielom motorových palív v objeme 1,47 mil. ton a nárastom o 2,9%. V maloobchodnom predaji sa predaj motorových palív zvýšil o 15,29%, automobilových benzínov o 13,33% a motorovej nafty o 16,76%. Celkove však predaj rafinérskych výrobkov na domácom trhu zaznamenal pokles o 14,1%. Medziročný pokles tržieb o 20,1% bol zaznamenaný aj na exportnom trhu. Slovnaft pokračoval v silnom investičnom



programe s objemom 98 mil. €, kde sa investície sústredili na výrobné a predajné kanály, redukciiu spotreby energií a na zlepšenie prevádzkovej spoľahlivosti zariadení. Komplexný výsledok skupiny za rok 2016 predstavoval zisk 167 mil. €, tržby dosiahli 2,98 mld € (medziročný pokles o 15%), celkové náklady poklesli o 17% a prevádzkové náklady o 4%. V roku 2016 začala rafinéria testovať ropu z oblasti Jadranského mora a testovaciu prevádzku nového závodu na výrobu polyetylénu. Pokračovala modernizácia čerpacích staníc. Na 54 uviedol Slovnaft predajné miesta Fresh Corner, na 100 staniciach predaj potravín od slovenských výrobcov, na 15 staniciach boli zavedené defibrilátory. Dokončil sa rebranding 41 čerpacích staníc Agip do siete Slovnaftu, začala sa výstavba novej čerpacej stanice s unikátnym dizajnom na Prístavnej ulici. V súčasnosti Slovnaft dohliada na prevádzku 600 čerpacích staníc na Slovensku, v Českej republike, Rakúsku a v Poľsku. V novembri spoločnosť predstavila svoju novú dlhodobú stratégiu na roky 2017 až 2021 s investíciami v objeme 2 mld € do nových produkčných a predajných smerov. Cieľom je pretransformovať skupinu na firmu so širším zameraním na výrobu plastov a petrochemických produktov. V roku 2016 spoločnosť podporila množstvo humanitných a verejno-prospešných objektov, pokračovala v grantových programoch Talenty Novej Európy a Zelené oázy, vyzbierala vyše 23-tisíc kg kuchynského oleja. Je dlhoročným generálnym partnerom súboru Lúčnica, v spolupráci s MK SR realizuje projekt *So Slovnaftom do divadla*, podporuje slovenský hokej, futbal a je generálnym partnerom nášho súťažného jazdca na rely Dakar. Areál rafinérie, v ktorom je z celkovej plochy 500 ha zelených 270 ha, je domovom 21 vtáčích druhov.

V roku 2016 bolo hospodárenie spoločnosti **Slovenský plynárenský priemysel – distribúcia, a. s.** pozitívne ovplyvnené chladnejšou zimou a tým aj väčšími distribuovanými objemami zemného plynu. V roku 2016, v ktorom si spoločnosť pripomenula 10. výročie svojho pôsobenia na Slovensku, dosiahla výnosy z predaja služieb vo výške 383,29 mil. € a zisk po zdanení 142,95 mil. €. Celkové aktíva dosiahli výšku 2 741,05 mil. €, dlhodobé aktíva 2 366,83 mil. € (86,35%), náklady 35,37 mil. € a prevádzkové náklady 198,99 mil. €. Hodnota obežných aktív dosiahla hodnotu 374,22 mil. €, čo oproti roku 2015 predstavuje nárast o 77,10 mil. €. Ich najväčší podiel pritom tvorili zásoby, pohľadávky a poskytnuté preddavky. Vlastné imanie dosiahlo hodnotu 1 627,45 mil. €, základné imanie 1 200 mil. €, Rezervný fond dosiahd stav 291,48 mil.€. Plán údržby sa splnil na 100%, pokles únikov plynu sa znížil o 17%. Spoločnosť zrekonštruovala 127 km miestnych sietí a do distribučnej siete pripojila 9 685 nových odberných miest. Objem distribuovaného zemného plynu vzrástol na 4,68 mld metrov kubických. Vďaka rozvinutej počítačovej sieti viac ako 60% klientov komunikuje so spoločnosťou elektronicky. V roku 2016 spoločnosť zaznamenala 2 498 neoprávnených odberov v objeme 8,3 milióna metrov kubických, keď na 32 652 kontrolovaných miestach zistila 532 prípadov



zásahov do meradiel, z ktorých 333 riešila podaním trestných oznámení. Naopak prípady poškodenia zariadení sa znížili o 5%. V roku 2016 sa spoločnosť angažovala aj spoločensky, keď spolupracovala so samosprávami, vytvorila grantový program Energia, podieľala sa na charitatívnom projekte Misia 05 a zbierke Biela pastelka.

## 11. BYTY

Na **bývanie a občiansku vybavenosť** vynaložila MČ v roku 2016 77 628 € (84%). Finančné prostriedky boli čerpané na správu bytov a nebytových priestorov, prípravu a uzatváranie nájomných zmlúv na byty a na nebytové priestory, opravu nájomných bytov na **Listovej, Vietnamskej**, rekonštrukciu bytov v neužívania schopnom stave a na prevod bytov a spoluvlastníckych podielov na pozemkoch prislúchajúcim k bytom a nebytovým priestorom. Z výdavkov v kapitole občianska vybavenosť, ktoré v tomto roku dosiahli 68 441 €, sa spracovala projektová dokumentácia na **DI Raketová a Miletičova II.** a zrealizovala sa rekonštrukcia II. etapy detského ihriska na **Pářičkovej ulici.**

Hlavné mesto pokračuje v zabezpečovaní **náhradného nájomného bývania** pre 580 žiadateľov. V Ružinove si na jeho výstavbu vytipovalo lokality na svojich pozemkoch na uliciach **Čmelíkova** a **Astronomická**, kde by chcelo postaviť 100 bytov. Poslanci ale aj obyvatelia, ponúkajú výstavbu na **Borodáčovej, Bazovej** či **Vietnamskej ulici.** Situáciou sa zaoberalo verejné stretnutie zástupcov hlavného mesta s obyvateľmi Ružinova v druhú májovú stredu v MÚ MČ. Vďaka nesúhlasu poslancov mestského zastupiteľstva, MZ Ružinov a petícii miestnych obyvateľov sa na Ostredkoch stavať nebude.

V rámci investičného plánu na rok 2016 a plánovaných letných prác zrekonštruovala **Prvá ružinovská spoločnosť, a. s.** distribučný rozvod teplej vody a ÚK na **Martinčekovej ulici** v Ružinove. Pretože na teplovodnom potrubí na tejto ulici boli umiestnené aj časti detského ihriska, ktoré bolo nutné demontovať, spoločnosť po ukončení rekonštrukčných prác ihrisko obnovila a dobudovala.

## 12. TVORBA A OCHRANA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Na **tvorbu a ochranu životného prostredia** vynaložila MČ v roku 2016 celkom 2 156 546 € (92,1%). Z nich na kostru ekologickej stability ..... € , ekologickú asanáciu územia 73 059 €, na úpravuokolia Štrkoveckého jazera 17 981 €. Aj v roku 2016 sa zabezpečoval rozvoz pitnej vody na Jastrabej ulici v celkovej výške 9 216 €.



Podujatie Naše mesto si v druhý júnový piatok a sobotu vyskúšalo viac ako 100 dobrovoľníkov, ktorí v spolupráci s MÚ MČ dali novú tvár siedmim vytipovaným lokalitám. Na troch detských ihriskách na uliciach **Mesačná**, **Čmelíkova** a **Haburská** sa vysádzalo, natieralo a farbilo. Nový šat majú aj dva výbehy pre psov na **Astronomickej** a **Parkovej ulici**, vyčistená je Slovaftská cyklotrasa a nový náter má aj plot pri MÚ. V rámci akcie **Milujem svoje mesto** 60 dobrovoľníkov v tretiu septembrovú sobotu upratovalo v areáli **Gymnázia I. Horvátha**, v **Nocľahárni sv. Vincenta de Paul** a čistili a natierali plot na detskom ihrisku na **Haburskej ulici**. Mladí športovci-boxeri sa zase zamerali na **Park A. Hlinku**. V prvú októbrovú sobotu sa zase upratovalo a čistilo na **ZŠ Ostredková**. Rodičia spolu so starostom MČ, pedagógmi a zamestnancami školy očistili stenu gymnázia pomalovanú grafitmi, opravili oplotenie ihriska, upravili terén, nasadili novú trávku, ruže a upratali lístie zo stromov. Spolu s pracovníkmi RPVPS odstránili spráchnivené časti stromov, orezali kríky a vyzbierali staré postele, chladničky, matrace a pneumatiky, ktoré boli porozhadzované v areáli **Gymnázia na Ostredkovej ulici**.

Združenie výrobcov elektrospotrebičov pre recykláciu vyzbieralo v apríli v Ružinove vyše 11 ton **elektro odpadu**. V rámci jarného upratovania zaplnili Ružinovčania takmer 200 veľkokapacitných kontajnerov. V jesennom zbere Ružinovčania odovzdali takmer 10 ton elektro odpadu a počas troch víkendov zaplnili 140 veľkokapacitných kontajnerov.

V apríli pribudlo v športovom areáli ZŠ na **Medzilaboreckej ulici** nové **multifunkčné ihrisko** s tartanovým bežeckým oválom a s umelým trávnikom na tenis, futbal, volejbal či streetball. Pribudol aj nový chodník, lavičky a smetné koše. Na náklady vo výške 75 240 eur získal Ružinov dotáciu 40-tisíc eur z programu Podpora rozvoja športu, zbytok 35-tisíc € uhradila MČ. Na **Vietnamskej ulici** dokončili v máji ihrisko pre škôlkarov. O jeho dobudovanie sa postaral súkromný investor IN DEVELOP, ktorý v Trnávke stavia. V areáli vedľa ZŠ Vrútocká pribudol altánok, dve pieskoviská, lavičky, chodníky, smetné koše a zrealizovali sa sadové úpravy spolu za 25-tisíc €. Na ihrisku ešte urobili prípojku vody, oplotili ho a oddelili od areálu školy. Na zostavu hracích prvkov a hojdačky získala MČ od BSK 9-tisíc eur. Koncom mája odštartovali aj práce na poslednej fáze revitalizácie vnútrobloku na **Páričkovej ulici**. Po ukončení prác na hokejbalovom ihrisku a poškodených asfaltových plochách sa začala rekonštrukcia detského ihriska. Pribudli na ňom hracie zostavy, hojdačky, lezecká stena a preliezačka s lanami. Oddychovú zónu doplnila nová zeleň, smetné koše a lavičky. Do revitalizácie vnútrobloku investovala MČ vyše 106-tisíc eur. Na detských ihriskách na **Mesačnej** a **Čmelíkovej ulici** pribudli v auguste stoly na stolný tenis. Po uzavretí zmluvy o prenájme pozemku má chátrajúci školský areál **Spojenej školy Novohradská** šancu na nový život. Študenti, učitelia a rodičia chcú v prvej etape jeho obnovy, sfunkčniť ihrisko na vyučovanie, riešiť multifunkčné ihrisko, atletickú dráhu a doskočisko. Vďaka



súkromnému investorovi sa obnovilo a dokončilo aj detské ihrisko na **Martinčekovej ulici**. Prvá ružinovská spoločnosť, a.s. v rámci renovácie opravila obrubníky, oplotenie, trávnatú plochu, hojdačky, kolotoč a mini basketbalové koše. Ďalej vymenila drevenú konštrukciu starého pieskoviska a postavila nové.

Hlavná myšlienka akcie Zelená pre druhú šancu zaplnila v tretí májový štvrtok **Plynárenskú ulicu** už tret'om ročníku podujatia **Eco Village**. Trhovisko otvorilo bránu do sveta BIO a ekovýrobov. Okoloidúcich prilákala vôňa kávy, Bratislavských rožkov, arašidové maslá, výrobky z kozieho mlieka, ekodrogéria ako aj ďalšie ekovýrobky. Vďaka spolupráci organizátora so Slovenskou alianciou ochrancov zvierat ste si na trhovisku mohli adoptovať aj psíka.

V ružinovskej lokalite **Nivy** rozbehli v máji pilotný projekt **blokového čistenia komunikácií**. Ide o ručné a strojové zametanie, ošetrovanie zelene, čistenie a pretlakovanie kanalizačných vpustov. Čistenie začali na komunikáciách ulíc **Kvetná, Kvačalova, Bazová, Rastislavova**, od **Daxnerovho** až po **Dulovo námestie**. V čase čistenia je na uliciach vo vymedzených hodinách zákaz parkovania.

Po rokoch sa do MČ vrátila obľúbená súťaž **Ružinovský psí miláčik**. V prvom ročníku bojovalo o prvenstvo 54 psíkov, ktorí súťažili v piatich kategóriách. Súčasťou súťaže bol aj pestrý sprievodný program, ktorý pripravili organizátori podujatia z Cultusu Ružinov, a.s.

V letných mesiacoch pribudlo v Ružinove viac ako 70 nových **smetných košov**. Pribudli pri viacerých detských ihriskách, v parkoch, pri školách, ale aj na niektorých uliciach. V **Ružovej doline**, na **Pošni**, ale aj v iných častiach Ružinova vymenila MČ za poškodené 50 košov a nových osadila 20.

MČ Ružinov patrí nelichotivé prvenstvo v **počte vrakov**, ktoré zaberajú parkovacie miesta a hyzdia prostredie. Mestská polícia ich v tomto roku zaevidovala 87 z celkového počtu 325 na území Bratislavy. Z nich najviac až osem vrakov našla na ulici **Na križovatkách**. Oproti minulému roku to predstavuje nárast o 150%.

V 11. ročníku **Ružinovskej ekologickej fotografie** ocenila porota zo 60 prihlásených 12 autorov, víťazov troch kategórií a dvoch fanúšikov dokumentárnej fotografie. Deti a dospelí na súťažných snímkach zachytávali vzťah obyvateľov k verejnému priestoru, životné prostredie Bratislavy a jej okolia a súčasnú podobu mesta. Najlepšie práce boli vystavené v OC Europea.

Ako uviedol VÚ vodného hospodárstva **Dunaj** je v porovnaní s ostatnými veľkými tokmi na Slovensku **čistou riekou**. Dobrá kvalita vody v Dunaji je zásluhou faktu, že ním preteká veľké množstvo vody a že Dunaj k nám priteká z Rakúska. K ďalšiemu zlepšeniu kvality vody by pomohlo spriechodnenie rieky a výstavba ďalších ČOV v povodí Dunaja. Najväčšou hrozbou zníženia kvality vody v rieke je v súčasnosti poľnohospodárstvo.



Ďalšia hyena v ľudskej koži. V parku na križovatke **Oravskej a Tekovskej ulice** našli psíčkari pohodené klobásky, v ktorých boli napichané žiletky. Aj keď zraneniu psov nedošlo, majitelia zalarmovali políciu.

Bratislavská mestská spoločnosť **Odvoz a likvidácia odpadu (OLO)** vo Vlčom hrdle uskutočnila vo štvrtý septembrový piatok po prvýkrát vo svojej histórii **Deň otvorených dverí** pre verejnosť. Na podujatí s názvom 12 hodín v spaľovni si návštevníci prezreli prevádzky triedenia a likvidácie odpadu, vozový park OLO a navštívili nové výchovno-vzdelávacie environmentálne OLO Centrum.

### 13. OBCHOD A SLUŽBY

Na zabezpečenie **verejno-prospešných služieb** vynaložila MČ v roku 2016 čerpali finančné prostriedky z položky výdavkov na ochranu ŽP vo výške 2 156 546 € (92,1%). Z nich najviac (1 922 083 €) na nakladanie s odpadmi, 979 566 € na údržbu verejnej zelene, za uloženie a likvidáciu odpadu 498 511 € a na zimnú údržbu komunikácií 204 632 €. Na letnú údržbu komunikácií bolo vynaložených 134 886 €, na údržbu detských ihrísk 73 684 € a najarnú a jesennú deratizáciu 7 999 €.

**Ružinovský podnik verejno-prospešných služieb, a. s.** pokračoval v tomto roku v riešení krízovej situácie v ekonomickej oblasti spoločnosti a v súlade s ekonomicou analýzou dokončil revitalizáciu podniku. Koncom roka podalo vedenie spoločnosti na OS Bratislava I návrh na povolenie reštrukturalizácie podniku s cieľom uspokojenia pohľadávok veriteľov ako aj zachovania ďalšej ekonomickej činnosti spoločnosti. V roku 2016 podnik v štyroch strediskách zabezpečoval zimnú údržbu, blokové čistenie ulíc v lokalite Nivy, zlikvidoval 80 neriadených skládok, zrekonštruoval detské ihriská na Páričkovej ulici a BioCentrum na Ostredkoch, vyrúbali 150 ks drevín, vysadil 55 stromov a 150 m<sup>2</sup> metrov štvorcových kríkov a orezal 200 ks drevín. V roku 2016 dosiahla akciová spoločnosť celkové výnosy 2 985 167, náklady 2 877 524 € a svoje hospodárenie skončila hospodárskym výsledkom 107 643 €.

V tretiu januárovú stredu sa v obchodnom centre **Avion Shopping Park** uskutočnil **Deň župných škôl**. Na podujatí sa verejnosti predstavilo 46 škôl v pôsobnosti Bratislavského samosprávneho kraja.

Od februára začalo svoju činnosť nové **Klientske centrum štátnej správy** na **Tomášikovej ulici**. V nových moderne zariadených priestoroch, do ktorých sa presunuli odbory z desiatich adries v Bratislave, si môžu obyvatelia okresov Bratislava I a III pod jednou strechou vybaviť doklady, prepisy áut, založenie živnosti či výpisy z registra trestov. Centrum, v ktorom bude aj pobočka pošty, SP a VZP, je otvorené päť dní v týždni bez obedňajšej prestávky. Verejnosti je k dispozícii 450 parkovacích miest s možnosťou jednej a pol hodiny parkovania zadarmo.





Bez veľkolepej reklamy, dlhých radov pred vchodom či pokladnicami otvoril v prvý februárový pondelok ráno v rovnakom čase všetkých svojich 13 predajní na Slovensku hobby market obchodný reťazec **OBI**. Nemecká sieť OBI je náhradou za bývalý Baumax, ktorá využíva všetky jeho predajne a má podobný sortiment tovaru pre stavbárov a kutilov a doplnky pre dom a záhradu.

Hneď vedľa Klientskeho centra na **Rožňavskej ulici** otvorili v marci aj prevádzku **Fresh Marketu**, farmárskej tržnice. Návštevníci si tu môžu nakúpiť čerstvé ovocie a zeleninu, mäso, ryby, pekárenské a mliečne výrobky, zdravú výživu či bezpečné výrobky. Nechýbajú ani desiatky gastro prevádzok s jedlami z celého sveta a detský kútik.

Dva mesiace po otvorení historicky prvej kaviarne svetoznámej značky v Auparku sa prevádzka **Starbucks** nachádza od septembra aj v nákupnom centre **Eurovea**. Kaviareň je situovaná v centre nákupnej pasáže vo forme otvoreného priestoru, ostrova, v ktorom majú baristi a zákazníci bližšie k sebe. Jedinečným prvkom je zástena vytvorená zo šálok na kávu symbolizujúca vášeň pre dobrú kávu. Svoju tretiu prevádzku na Slovensku otvorila americká sieť kaviarní v tretí novembrový piatok aj v nákupnom stredisku **Shopping park Avion**. Kaviareň je v blízkosti klziska, má podobu ostrova a vyznačuje sa dreveným dizajnom s prvkami nadväzujúcimi na námornícku mytológiu, ktorá je základom príbehu značky.

## 14. CESTOVNÝ RUCH

Tento rok zavítalo do našej metropoly viac ako 1,3 milióna turistov. Návštevníkom sa páči, že centrum nášho hlavného mesta nie je plné butikov, ale je tu mnoho kaviarní a reštaurácií. Okrem rekordného množstva turistov zaznamenala Bratislava najmä v letných mesiacoch aj rekordný počet cyklistov, ktorý v porovnaní s minulým rokom dosiahol nárast až o 47%.

Najnovším hitom v našej gastronomickej mape Ružinova je nová japonská reštaurácia **Restaurant WAGAMA** v obchodnom centre **Eurovea**, otvorená vo februári tohto roku. Jej interiér je veľmi jednoduchý. Drevené stoly a lavice, zadná stena obrastená zeleňou. Otvorená kuchyňa ponúka návštevníkom možnosť priamo sledovať prípravu jedál. V jedálnom lístku sú jedlá členené na prílohy, kde sú zaradené aj polievky, cestoviny, mäsové a ryžové špeciality a šaláty. Kto nezvládne japonský príbor, môže použiť náš. Všetky jedlá chutili vynikajúco, obsluha bola pozorná a vždy vedela poradiť. Reštaurácia potvrdila, že japonská kuchyňa nie je len sushi. Na rohu **Hraničnej ulice** a **Mlynských nív** sa obnovila pôvodná Piváreň u Bizóna na **Bizon Urquell Pub**. Interiér je prísne v štýle plzenskej legendy a vo výčape majú celý sortiment čapovaných vín z Plzne. Podnik má k dispozícii letnú terasu a vnútorné priestory sú členené na niekoľko častí. Hostom ponúka univerzálny jedálny lístok na každý deň a druhý na pracovné dni, každý s 25 jedlami. Z polievok boli stále fazuľová a držková



a z hotových jedál hovädzí guláš a bravčové pečené s kapustou a knedľou. Bohatá je aj ponuka jedál na drevenom uhlí. Okrem veľkých porcií, však jedlá nevyunikali kvalitným spracovaním, a aj obsluhu bolo možné čo-to vyčítať. V zrekonštruovanom foyer DK Ružinov pribudla aj nová reštaurácia Café & Restaurant **JEDNA BÁSEŇ**, v ktorej každému jedlu v jedálničku je venovaná jedna báseň. Nahradila pôvodnú pizzeriu. Interiéru dominuje masívne drevo s čiernou farbou, k dispozícii je aj letná terasa. V ponuke má 3 predjedlá, tri polievky, 12 hlavných jedál, tri steaky, 3 dezerty a 20 druhov pizze. Svoj názov vystihla dokonale, čomu zodpovedala výborná obsluha, vynikajúca kuchyňa a primerané ceny.

## 15. DOPRAVA

Výdavky hospodárenia MČ v oblasti **cestnej dopravy** sa v roku 2016 čerpali v celkovej výške 165 321 € (77,4%). Z toho na štandardnú údržbu ciest a chodníkov sa použilo 114 932 €, na úpravu bezbarérových prechodov 9 379 €, opravy uličných vpustí 8 836 € a na dopravné značenie, režimy, prieskumné a projektové práce 32 173 €. Z kapitálových výdavkov v časti Ekonomická oblasť v objeme 430 146 boli najvýznamnejšou položkou výdavky na rekonštrukciu krytu vozoviek vo výške 289 570 €, na prieskum statickej dopravy sa použilo 11 700 €, na rekonštrukciu chodníkov 97 596 € a na projektovú dokumentáciu 8 546 €.

Ružinovská samospráva aj v tomto roku pokračovala v rekonštrukcii miestnych ciest. Nový povrch dostal križovatkový priestor **Mesačnej ulice** a **Trnavskej cesty**, časť vozovky na **Sputnikovej ulici** a cesta na **Čmelíkovej ulici**. Po rekonštrukcii je aj **Kľukatá ulica**, časť **Banšelovej ulice** a vozovka na **Pavlovovej ulici**. Rekonštruovali sa aj chodníky na **Banšelovej**, **Ribayovej** a **Stachanovskej ulici**. Celkovo Ružinov vymenil 895 metrov zničených komunikácií v celkovej výmere viac ako 6 200 m<sup>2</sup>. BSK zrekonštruoval komunikácie na **Babuškovej** a **Kostlivého ulici**. Opravy chodníkov si vyžiadali náklady vo výške 63-tisíc eur. Nová cesta pribudla aj na **Nových záhradách I**, o ktorú sa postaral súkromný investor, odbočovací pruh na **Mierovú ulicu**, ostrovčeky pre peších a zrekonštruovaný chodník z Mierovej ulice. Spoločnosť ARS REAL, s.r.o. investovala do týchto prác 80-tisíc eur. MČ začala aj štvrtú etapu bezbariérovej úpravy **zjazdov z chodníkov**. Ako prvé upravili zjazdy na **Pivonkovej ulici**, medzi **Kladnianskou** a **Sinokvetnou ulicou**, **Velehradskou** a **Revúckou** a na **Solivarskej ulici**. Do týchto prác investovala MČ viac ako 9-tisíc eur.

**Letisko M. R. Štefánika v Bratislave – Airport Bratislava, a.s.** dosiahlo v roku 2016 mimoriadny výsledok keď odbavilo spolu 1 756 808 cestujúcich. Je to najvyšší počet odbavených cestujúcich za posledných 8 rokov a v porovnaní s rokom 2015 o 192 497 (12,3%) pasažierov viac ako vlani. Najväčší nárast



cestujúcich 1 335 007 pasažierov (oproti roku 2015 o 24%) zaznamenala pravidelná letecká doprava k čomu prispelo aj otvorenie 7 nových pravidelných leteckých spojení. V porovnaní s minulým rokom vzrástla aj preprava leteckého nákladu o 9%, počet letov o 4% a o jedno percento (4 780 cestujúcich) aj ostatná doprava. Na druhej strane pokles o 14% (417 021 osôb) zaznamenala nepravidelná letecká doprava. Cestujúci mohli využiť aj rekordný počet pravidelných destinácií počas letného (34) a zimného (23) letového poriadku. Najväčším prepravcom sa stala spoločnosť Ryanair (1 161 868 prepravených pasažierov), ktorá pridala 5 nových leteckých spojení do Manchesteru, Bruselu, Korfu, Izraela a Nišu. Koncom marca otvorila pravidelnú leteckú linku do Skopje a v decembri do Kyjeva nová letecká spoločnosť Wizz Air. Nárast cestujúcich zaznamenali aj linky FlyDubai a České aerolinie. V odletovej hale letiska pribudol začiatkom roka moderný informačný kiosk, ktorý prináša informácie o historickom lietadle Caproni, letisku, jeho termináloch a histórii. V marcovej ankete **Skytrax The World Airport Awards 2016**, v ktorej hlasovalo vyše 13 miliónov cestujúcich o top letiskách sveta, bodovalo aj Letisko Milana Rastislava Štefánika v Bratislave. V kategórii Najlepšie letisko vo východnej Európe skončilo na siedmom mieste. Hoci postúpilo o priečku vyššie nestačilo na Bulharov, Srbov či Ukrajincov a nedostalo sa ani do celosvetovej Top 100. Prvé miesto v kategórii získalo letisko v Budapešti, visačku najlepšie letisko na svete letisko v Singapure. V apríli predstavilo letisko verejnosti nový dizajn svojej webovej stránky. V tretiu májovú stredu sa vo večerných hodinách na letisku uskutočnil **nácvik** mimoriadnej udalosti – **leteckej nehody**. Okrem záchranných zložiek a požiarnikov sa na ňom zúčastnilo 9 členov posádky a 119 „cestujúcich“. Letisko vzhľadom na zvýšenú prevádzku upustilo od organizovania exkurzií a Dňa otvorených dverí. Namiesto nich však zorganizovalo 1. bratislavský **Spotter Day**, počas ktorého si mohli 40 záujemcovia odfotografovať rôzne typy lietadiel na letiskovej ploche. Na bratislavskom letisku pristál v druhý júnový utorok nový prírastok letky MV SR vládny špeciál **Airbus A-319**. Priletel z Ostravy, kde mu spravili slovenský náter. Na lietadle je okrem nápisu Slovak Republic a slovenskej trikolóry aj podobizeň M. R. Štefánika. Cestujúci letu z Bratislavy do Maroka zažili vo štvrtú júlovú stredu poriadny **šok**. Ich lietadlo muselo už po štarte okamžite pristáť, pretože motory nasali veľkého vtáka. Ten sa postaral o niekoľkohodinové meškanie. Júl bol aj mesiacom, kedy letisko odbavilo 257 814 pasažierov (o 2% viac ako lani). Pri príležitosti slovenského predsedníctva v Rade EÚ otvorilo letisko vo štvrtý augustový štvrtok nový **VIP terminál**. Vznikol z nevyužívaných priestorov priletového terminálu C. Rekonštrukcia priestoru s rozlohou 1000 metrov štvorcových trvala jeden a pol mesiaca a letisko na ňu vynaložilo 300 tisíc €. Od budúceho roku chce letisko okrem VIP hostí ponúknuť terminál za poplatok aj cestujúcim pravidelných a charterových letov. Významnou investičnou akciou bola aj **obnova vzletovo-**



**pristávacích dráh** vo výške 2 000 €. V prvú septembrovú nedelju pristáli na letisku **tri páry** pretekárskych **koní** z francúzskeho Toulouse. Prepravili ich v troch kontajneroch nákladného boeingu. Z letiska si to namierili do žrebčína v Topoľčiankach. Rozruch spôsobil **americký bombardér** Thunderbolt A-10, ktorý v poslednú decembrovú stredu pristál na letisku pre problémy s palivom. Bombardér patrí do výzbroje amerických vzdušných síl. Pre zlepšenie kvality služieb nainštalovalo letisko od decembra do priestorov pre verejnosť 6 **emotikonov** – prístrojov na meranie spokojnosti cestujúcich. V roku 2016 pracovalo v spoločnosti 633 zamestnancov (z toho 30% žien) s priemerným vekom 39 rokov, o 50 viac ako vlni.

Výstavba projektu **Petržalskej električky** a najmä jeho časti **Starý most** ešte vždy nie je ukončená. Na stavbárov čakajú nedorobky. Nový riečny pilier nemá žulový obklad, na ďalších dvoch sú ešte montážne konzoly, odstrániť treba aj zvyšky výsuvného zariadenia na petržalskej strane. Nedokončené je iluminačné osvetlenie, chýbajú nátery na betónovej časti mostovky a značenia priechodov pre chodcov a cyklochodníkov. Na moste sa v druhý januárový víkend vykonali dynamické skúšky konštrukcií pre električku. Magistrát zároveň zaslal BSK žiadosť o kolaudáciu koľajovej trate. Po vyše polstoročí si v tretí februárový utorok dve súpravy električiek odskúšali jazdu cez zrekonštruovaný Starý most z centra mesta do Petržalky. Išlo o technicko-bezpečnostné skúšky, ktorými si mesto a Dopravný podnik Bratislava overili, či je nová trať pripravená na prevádzku. Od tretieho májového štvrtka po nadobudnutí právoplatnosti kolaudačného rozhodnutia sprístupnili Starý most pre peších a cyklistov. Na oboch stranách mosta je jeden pruh pre chodcov a jeden pre cyklistov. Novinkou sú štyri vyhliadkové a odpočinkové terasy uprostred mosta s lavičkami. V druhý júlový piatok začali po moste jazdiť električky. Za dva mesiace prevádzky prepravila električka cez Dunaj vyše milión pasažierov. Denne prepraví električka v oboch smeroch 26-tisíc cestujúcich.

Po 40 rokoch prevádzky prešiel **Most SNP** v júni **prvou etapou rekonštrukcie**. V jej rámci sa vysadil kvetinový záhon v parčíku pod mostom, vymenili sa povrchy chodníkov v okolí mostového piliera, pri zastávke MHD pribudli lavičky, od grafitov sa vyčistili podhlady mosta a lávky pre peších a natreli sa antigrafitovým náterom. Súčasťou prác bola aj oprava asfaltového povrchu na chodníkoch pre peších a výmena stĺpov verejného osvetlenia pod mostom. V septembri sa spustil projekt **farebného osvetlenia** mosta, ktoré bude Bratislavčanov informovať o počasí. Okrem veže UFO bude svietiť aj priestor zastávok MHD pod mostom.

Ešte na konci minulého roka atakovali **ceny pohonných hmôt** na Slovensku rekordne nízke hodnoty. Dôvodom bola rastúca produkcia ropy na svetových trhoch a jej klesajúca hodnota. V tomto roku sa karta obrátila. Ceny benzínu Natural oproti decembrovej hodnote (1,229 €/l) vzrástli v januári



na 1,141€/l, v apríli na 1,170€/l a v máji už na 1,234€/l. Ovďa lepšie bola na tom ropa. V januári dosiahla jej cena rekordne nízku hodnotu 0,993€/l, ktorá sa však v apríli len o niečo zdvihla na 1,010€/l, a v máji na 1,049€/l.

Spoločnosť **AUTO-IMPEX** na **Rožňavskej ulici**, jeden z najväčších predajcov áut a poskytovateľov servisných služieb na Slovensku, si v tomto roku pripomenula 25. výročie svojej činnosti. Za toto obdobie jej vyše 200 zamestnancov v štyroch centrách predaja, služieb a servise na Slovensku predalo viac ako 23-tisíc vozidiel a poskytli klientom vyše 2 200 tisíc servisných hodín. Od roku 1991 poskytuje pre motoristov komplexný balík služieb, finančné služby, duálne vzdelávanie pre stredné školy a akcie pre zákazníkov. Spoločnosť je najväčším predajcom elektromobilov na Slovensku, exkluzívny predajca vozidiel Nissan GT-R a už štvrté storočie je súčasťou projektu Spoločnosti priateľov detí z detských domovov Úsmev ako dar.

## 16. MESTSKÁ POLÍCIA RUŽINOV

Pracovníci **OS MsP Bratislava – Ružinov** riešili v roku 2016 spolu 11 441 skutkov. Z nich v MČ Ružinov 5 590 v blokovom konaní na bloky MČ v čiastke 12 tisíc € a 1 305 priestupkov napomenutím, 587 oznámením inému orgánu, 54 privolaním RZP, HaZZ a Slobody zvierat, 69 kontrol vozidiel TAXI služby a 34 odložením. Z uvedeného počtu priestupkov bolo 4 802 zistených policajtom pri hliadkovej činnosti, 1 149 nahlásených občanmi na linku 159, 5 321 telefonickým alebo osobným oznámením, 136 z požiadavky PZ SR, 1 363 okrskármi, 25 prípadov zistených kamerovým systémom a 8 skutkov MÚ. Z nich najviac priestupkov (681) sa riešilo na Ružinovskej ulici, 629 na Páričkovej ulici, 441 na Ivánskej ceste, 435 na Kupeckého ulici a 412 na Košickej ulici. Z celkového evidovaného počtu 11 441 evidovaných skutkov bolo až 3 634 oznamovaných skutkov neriešených pre nezistené porušenie právnych noriem. Hliadky OS MsP riešili priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, verejného poriadku, na úseku ochrany ŽP a verejnej zelene, proti porušeniu zákona o odpadoch, používaní alkoholických nápojov na verejnom priestranstve, porušeniu podmienok držania psov, nedodržiavaniu prevádzkových časov a záverečných hodín, nedovolenému ambulantom predaju a zaujatiu verejného priestranstva, porušeniu zákona o ochrane nefajčiarov. Zvýšenú pozornosť venovali oblasti dopravy, znečisťovaniu kontajnerových stojísk, ochrane verejného poriadku pri kultúrno-spoločenských podujatiach, zisťovaniu a monitorovaniu vytvárania nepovolených skládok, kontrole povolených a nepovolených rozkopávok ulíc a chodníkov, riešili vykávanie bezdomovcov z nežiaducich priestorov, vykonávali kontroly záverečných hodín v reštauračných a pohostinských zariadeniach, kontroly okolia cintorínov a zabezpečovali 110 objektov proti nepovolenému vniknutiu. Za rok 2016 pracovníci MsP zaevidovali 118 vrakov



motorových vozidiel, čo je oproti roku 2015 nárast o 100 %. V oblasti spolupráce s MÚ MČ príslušníci OS MsP zabezpečovali konkrétne požiadavky na zabezpečenie verejného poriadku pri rôznych spoločenských, kultúrnych a športových podujatiach, za účasti pracovníkov MÚ vykonávali kontrolu dodržiavania VZN MČ pre chov zvierat, psov, realizáciu odvozu vrakov a na základe požiadaviek z útvaru hlavného kontrolóra MČ aj sťažnosti občanov na rušenie verejného poriadku a nočného klľudu v MČ, ako aj pohyb a prebývanie bezdomovcov. Traja okrskári st. str. J.Gál, st. inšp. K. Harušťák a st. inšp. J. Šafár popri preventívnej a kontrolnej činnosti riešili počas roka vo svojich okrskoch 1 363 priestupkov s celkovým prínosom 11 420 € z toho na bloky MČ vo výške 1 700 €. V roku 2016 OS MsP Bratislava-Ružnov, ktorej činnosť pokrýva teritórium MČ Podunajské Biskupice, Vrakuňa a Ružinov a je súčasťou MsP hl. m. SR Bratislavy, plnila svoje úlohy so 42 policajtmi a 1 zamestnancom, z toho 34 policajtmi v priamom výkone služby, tromi vo výkone služby okrskárov a pracovníkmi na zabezpečovanie stálej operačnej služby.

## ŠTÁTNA POLÍCIA.

Aj v tomto roku príslušníci **OR PZ Bratislava II** zaznamenali a riešili v našej MČ množstvo kriminálnych činov, prechovávanie drog, dopravných nehôd a v spolupráci s hasičmi pomáhali pri záchrane ľudí a majetku pred požiarom. Na **Seberíniho ulici** v druhom januárovom týždni neznámy páchatel' sotil zozadu na zem vyše 70-ročných manželov, žene ukradol kabelku s dokladmi a ušiel. Žena po páde utrpela zlomeninu bedrovej kosti. Páchatel'ovi hrozí 10-15 ročné väzenie. Na **Komárnickej ulici** došlo v tretí januárový utorok k lúpežnému prepadnutiu pobočky banky. Neznámy ozbrojený páchatel' vošiel do pobočky, kde pod hrozbou použitia zbrane žiadal o vydanie finančnej hotovosti. Peniaze vložil do igelitovej tašky a ušiel. V prvý marcový štvrtok obvinený 39-ročný Milan napadol pracovníka **Letiska M. R. Štefánika v Bratislave**, nastriekal mu slzotvorný plyn do tváre a vyhrážal sa mu fyzickou likvidáciou. Za výtržnosť v príletovej hale letiska mu hrozí trojročné väzenie. Na **Ostredkovej ulici** vošiel v prvý aprílový týždeň do predajne neznámy páchatel' a spoza pultu odcudzil tovar. Zamestnanca predajne, ktorý sa ho pokúsil zastaviť, bodol nožom do hrudníka a ušiel. Zraneného previezli do nemocnice. Obyvatelia **Páričkovej, Revúckej a Súťážnej ulice** žijú v strachu. Už mesiac v ich uliciach vyčíňajú podgurážení mladíci, ktorí napádajú bezbranných obyvateľov. S výtržníkmi sa v apríli začala zaoberať polícia. Do SOŠ na **Svätoplukovej ulici** vtrhol v tretí aprílový štvrtok počas vyučovania agresívny muž. Na jednej z tried prvých ročníkov vykopol dvere a šiel za žiačkou Karin. Privolaná polícia eskortovala muža, ktorý bol aj pod vplyvom alkoholu, na príslušný útvar PZ. Dvaja neznámi muži ukradli v posledný májový štvrtok z areálu školy na **Drieňovej ulici** dva bicykle. Po mužoch, ktorých



zachytila bezpečnostná kamera, pátra polícia. Z hrobu na **Martinskom cintoríne** ukradol začiatkom júna zatiaľ neznámy páchatel' bronzovú bustu s podobizňou akademického maliara G. Mallého. Spôsobil škodu za 10 tisíc eur. Polícia po zlodejovi pátra. V Bratislavskom prístave neďaleko **Pribinovej ulice** zbadal v júni okoloidúci chodec v Dunaji nehybné telo. Príčina smrti 43-ročného muža bude známa až po pitve. Na **Radarovej ulici** sa v panelovom dome vo štvrtý júlový štvrtok počas jazdy odtrhol výťah a spadol z prvého poschodia. Cestujúci, otec s dcérou a dvomi vnukmi, našli po páde otvor odkiaľ sa dali dvere otvoriť a vyšli von. Na mieste zasahovala posádka ZZS, ktorá ošetrila 65-ročného muža. Na **Ulici planét** okradla v auguste dvojica podvodníkov 79-ročnú ženu o 18 tisíc eur pod zámienkou, že ide o peniaze pre jej príbuzného. Na **Budovateľskej** zase neznámy muž obral 101-ročnú starenku o 5 tisíc eur pod zámienkou vyplatenia preplatkov za nemocenské poistenie. Polícia po zlodejoch pátra. Zatiaľ neznámy páchatel' prepadol v tretí augustový štvrtok pobočku Tatra banky na **Kaštieľskej ulici**. Pod hrozbou použitia zbrane, z ktorej aj vystrelí na pokladňu, zinkasoval od pracovníka banky peniaze a ušiel. Polícia po páchatel'ovi pátra. Vo štvrtý augustový piatok sa v jazere **Zlaté piesky** utopil 25-ročný mladík. Kamaráti ho videli, ako zmizol pod hladinou, telo však až na druhý deň vytiahli potápači. Príčinu smrti určí pitva. V druhú októbrovú stredu museli policajti zasahovať voči agresívnemu 30-ročnému Tomášovi, ktorý v skorých ranných hodinách vystrájal pred bytovkou na **Sklenárovej ulici**. Krátko po zásahu Tomáš prestal dýchať a po dvoch dňoch v ružinovskej nemocnici vydýchol naposledy. Polícia začala trestné stíhanie pre usmrtenie a zneužitie právomoci verejného činiteľa. V druhý novembrový piatok dvaja mladí muži ukradli z prevádzky rýchleho občerstvenia v obchodnom centre na **Ivanskej ceste** tašku s finančnou hotovosťou 35 tisíc eur a spôsobili celkovú škodu za takmer 40 tisíc eur. Polícia vypátrala zlodejov v priebehu niekoľkých hodín. Na **Komárnickej ulici** v decembri zatiaľ neznámy maskovaný ozbrojený lupič vošiel do pobočky banky, odkiaľ si pod hrozbou použitia zbrane odniesol finančnú hotovosť. Polícia po zlodejovi pátra.

V oblasti dopravnej nehodovosti policajti prešetrovali množstvo nehôd, ktoré sa v mnohých prípadoch skončili tragicky.

Polícia pátra po neznámom vodičovi, ktorý v máji na priechode pre chodcov na **Galvaniho ulici** zrazil 40-ročnú ženu a z miesta činu ušiel. Zranenú chodkyňu museli hospitalizovať. Po hádke vodičov v máji na križovatke ulíc **Galvaniho** a Rožňavská odsúdil Okresný súd 43-ročného agresívneho vodiča, ktorý sa druhému vodičovi vyhrážal zabitím a nožom mu poškriabal auto, na trest odňatia slobody desať mesiacov podmienene. Policajti v júni zadržali na **Kaštieľskej ulici** muža, ktorý sa viezol na ukradnutom aute, napriek tomu, že mu súd zakázal desať rokov šoférovať. Hrozí mu väzenie na jeden až päť rokov. Ďalšie auto ukradli dvaja muži na **Jégého ulici**. Majiteľovi spôsobili škodu za vyše 40 tisíc eur. Policajtom sa podarilo zlodejov vypátrať. Na zastávke MHD



pri stanici **Mlynské nivy** sa vodič autobusu snažil vytlačiť vedľa idúce auto do prostriedku vozovky. Keď sa ho vodič auta spýtal, prečo to urobil, autobusár ho napadol, pričom mu spôsobil tržné rany a pomliaždeniny, ktoré si vyžiadali lekárske ošetrovanie. V noci na posledný decembrový štvrtok prenasledovali policajti cestného piráta. Vodič jazdil v protismere, na červenú a vo vysokej rýchlosti unikal. Napriek výstražným výstrelom nezastavil ani na križovatke **Mierovej a Hraničnej ulice**, pokračoval smerom na **Prievozskú**, kde vošiel do protismeru. Tam dostal šmyk, auto zastavil na kraji cesty a dal sa na útek. Policajti 36-ročného vodiča zadržali.

## DOBROVOLNÝ HASIČSKÝ ZBOR

Plné ruky práce mali v tomto roku aj členovia **DHZ v Ružinove**, ktorí v spolupráci s príslušníkmi polície zachraňovali ľudské životy a materiálne hodnoty pred požiarom. V noci z tretieho februárového pondelka na utorok vypukol požiar v dome na **Súl'ovskej ulici v Prievoze**. Flamene zničili izbu a zadymili celý dom. Na mieste zasahovalo 11 príslušníkov hasičského zboru. Keďže vinník je známy, polícia začala trestné stíhanie vo veci trestného činu poškodzovania cudzej veci. Požiarom bola spôsobená škoda vo výške 4 tisíc €. V posledný júnový štvrtok začala z dosiaľ nezistených príčin horieť strecha skladu čínskych predajcov na **Starej Vajnorskej ulici**. Na mieste zasahovalo 22 hasičov so 6 kusmi techniky. Nikto sa nezranil. V **UN v Ružinove** vypukol v prvú septembrovú sobotu po skrate na klimatizačnej jednotke požiar. Na mieste zasahovalo 20 hasičov, ktorým sa oheň podarilo za krátku chvíľu zlikvidovať. Nikto sa nezranil. Vyše 20 hasičov zasahovalo aj v druhý novembrový pondelok pri požiari remorkéra v bratislavskom **nákladnom prístave**. Na lodi, kde sa nachádzalo päť členov posádky, rýchlym zásahom zlikvidovali požiar počas jednej hodiny. Nikto sa nezranil a do ovzdušia neunikli žiadne škodlivé látky. Príčinou požiaru bola technická porucha.

## 17. SOCIÁLNA STAROSTLIVOSŤ

Na **sociálne zabezpečenie** obyvateľov Ružinova prispela MČ v roku 2016 celkovou sumou 3 330 693 €. Z nich transfery pre zariadenia sociálnych služieb financované z vlastných zdrojov MČ predstavovali 1 417 790 €, z toho pre Domov dôchodcov 1 106 090 € a pre Ružinovský domov seniorov 311 700 €. Aj v tomto roku bol na základe zmluvy poskytnutý finančný príspevok 1 589 760 € na financovanie sociálnej služby, z toho Ružinovskému domovu seniorov vo výške 1 105 920 € a DD vo výške 483 840 €. Jednorazové finančné prostriedky vo výške 92 305 boli vyplatené 865 matkám pri narodení dieťaťa, 465 deťom pri prvom vstupe do školy, 66 dôchodcom, 72 občanom, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi, 20 rodinám, 26 rodinám k Vianociam a 49





nezamestnaným. Príspevok na spoločné stravovanie vo výške 76 632 € bol poskytnutý 1 390 dôchodcom. Vianočnej večere pre osamelých seniorov sa zúčastnilo 33 občanov. V rámci zabezpečenia sociálnoprávnej ochrany detí MČ v roku 2016 zabezpečila tvorbu úspor dieťaťa vo výške 3 682 €. Prídavky pre deti v hmotnej núdzi boli na základe dotácie z MPSVaR SR vyplatené vo výške 2 913 €. Z nich bola poskytnutá dotácia na stravu pre 10 žiakov ZŠ a MŠ, na školské potreby pre 5 žiakov ZŠ a na rodinné prídavky pre záškolákov. MČ uzavrela zmluvu o zabezpečení opatrovateľskej služby pre 16 občanov s celkovými nákladmi vo výške 27 514 €. V roku 2016 bolo vykonaných 33 sociálnych pohrebov v celkovej sume 7 201 €. Každý od januára tohto roku sa o 1,90 € zmenili príjmové pásma na účely poskytovania finančných príspevkov ružinovským seniorom, zvýšili sa aj pásma dôchodkov na účely poskytovania príspevkov na spoločné stravovanie a horná hranica dôchodku, do ktorej Ružinov svojim nepracujúcim dôchodcom poskytne finančný príspevok na výlet organizovaný MČ. Od 1. januára tohto roku tak pri dôchodku do 247,10 € je príspevok 1,50 €/obed, pri dôchodku od 247,11 € do 527,10 € je 0,50 €/obed a pri dôchodku nad 527,10 € poskytne MČ Ružinov seniorovi finančný príspevok 0,30 €/obed. Od 1. januára sa zvýšila aj hranica dôchodku pre poskytnutie príspevku na ružinovské zájazdy na 527,10 €. Dôchodcovia s penziou nad 527,10 € sa stanú samoplatcami výletov, pričom za zájazd zaplatia 10 €. MČ na mesačnej báze nákladom 3 150 € organizuje v rámci sociálnej aktivácie seniorov kultúrno-náučné podujatia, prednášky, výstavy, návštevy kultúrnych podujatí. Židovskú kultúru predstavila kapela Pressburger Klezmer Band, francúzsky šansón zaspievala Andrea Zimanyiová, vnučka Berkyho Mrenicu prišla do Ružinova so svojou Cigánskou cimbalovkou a nechýbali ani Kuštárovci. V tomto roku pribudli aj pravidelné bezplatné filmové predstavenia v kine Nostalgia na Súťažnej ulici. Už prvé predstavenie filmu Rukojemník v prvý aprílový pondelok sa stretlo s nevšedným záujmom seniorov. Raz za štvrt'rok je organizovaná oslava jubilantov – obyvateľov Ružinova vo veku 80,90 rokov a viac s čerpaním 4 810 €. Veľkému záujmu ružinovských seniorov sa aj v tomto roku tešili poznávacie a relaxačné zájazdy. V roku 2016 ich MČ pripravila sedem s celkovými nákladmi 7 265 €, na ktorých sa zúčastnilo 869 seniorov. Ako prvé navštívili dva plné autobusy seniorov vo februári termálne kúpele vo **Veľkom Mederi**, kde v termálnych vodách kúpaliska Thermal Corvinus si preliečili najmä svoje kĺby. Potom navštívili **Buchlovce-Milotice**. V marci takmer osemdesiat seniorov spoznávalo históriu a kultúru židov **v Bratislave**. V Múzeu židovskej kultúry absolvovali prehliadku expozície, bližšie sa oboznámili so životom židovského obyvateľstva, jeho sviatkami, zvykmi a pripomenuli si pamiatku holokaustu na Slovensku. V máji objavovali ružinovskí seniori krásy **Topoľčianok**. Najprv si prezreli zubriu zvernicu, potom Národný žrebčín, kde videli koníky z klasickej Topoľčianskej školy a prešli si priestormi jazdiarne i stajní. V závere obdivovali zákutia kaštieľa



Topoľčianky. V júni navštívili Vranov nad Dyjím, **Znojmo** a Loucký kláštor. Letnú sezónu ukončili ružinovskí seniori v septembri výletom na Moravu do malebnej **Strážnice** a jej skanzenu, exkurziou a plavbou po Baťovom kanáli, návštevou pivníc v Petrove a prehliadkou historického centra **Skalice**. V októbri už bola na programe prehliadka zámku a múzea **Lednice**, plavba v zámockom areáli Minaret a prehliadka areálu. V novembri sa zase ružinovskí seniori na tematickom výlete prehliadkou Starej radnice a Apponyho paláca veľa dozvedeli z dejín starej Bratislavy. Bodku za tohtoročnú turistickú sezónu ružinovských seniorov urobil v decembri zájazd do **Vianočnej Viedne** spojený s nákupom v čokoládovni v Kittsee, návštevou vianočných trhov a komentovanou prehliadkou Rakúskeho parlamentu a klenotnice.

**Ružinovský domov seniorov a denných centier** v roku 2016 zabezpečoval prevádzku hotelovej časti domova dôchodcov na Sklenárovej ulici, lôžkovej časti domova na Pivonkovej ulici a denných centier na Páričkovej, Kaštieľskej, Zimnej, Ružinovskej ulici, Na úvratí a klubu obyvateľov RDS. V zmysle zmeny zriaďovacej listiny RDS boli od 1. januára 2016 Detské jasle na Palkovičovej ulici začlenené do organizačnej štruktúry MÚ MČ. V roku 2016 detské jasle poskytovali opateru 55 deťom pri čerpaní 169 623 € na osobné a 31 430 € na prevádzkové náklady. V Seniorskom informačnom centre na Zimnej ulici a v Dennom centre Na úvratí zriadil RDS výdajne stravy pre 90 dôchodcov. Obedy sa dovážajú aj pre 15 dôchodcov na Rezedovej ulici. Denne sa v RDS pripravuje priemerne 410 obedov. V roku 2016 RDS na Sklenárovej ulici poskytoval v hotelovej a lôžkovej časti na Pivonkovej ulici všestrannú starostlivosť 288 obyvateľom (61 mužom a 227 ženám), z nich najviac (130) vo veku 85-89 rokov a 80-84 rokov. Počas roka bolo prijatých 31 nových obyvateľov s vekovým priemerom 83,4 rokov, zomrelo 27 obyvateľov s vekovým priemerom 84,6 rokov a zo starostlivosti boli prepustení 2 dôchodcovia. Od apríla 2015 sa rekonštrukciou garsónok na Sklenárovej ulici začalo vytvárať lôžkové oddelenie, v ktorom ku koncu roka 2016 bolo z celkove 24 zrekonštruovaných garsónok vytvorených 9 dvojlôžkových izieb, 6 bezbariérových kúpeľní a miestnosť pre ošetrovateľský personál. V ňom sú umiestňovaní klienti, ktorým sa nezvratne zmenil zdravotný stav a sú odkázaní na zvýšenú ošetrovateľskú a opatrovateľskú starostlivosť. Obohatila sa aj starostlivosť o duševné a telesné zdravie dôchodcov. Jednou z pravidelných činností v RDS sa stali tréningy pamäti, ktorých súčasťou sú rozhovory, návody na zlepšenie pamäte a vyplňanie testov, ale aj práca v kluboch a tvorivých dielnach. V lôžkovej časti na Pivonkovej sa využíva aj kognitívna rehabilitácia a aktivizácia seniorov. Okrem náboženských obradov, krúžkov, osláv jubileí a sviatkov, slávnostných posedení a rôznych kultúrnych a športových podujatí v spolupráci so základnými a materskými školami, ktorých v tomto roku usporiadali 32, zorganizovali v domove pre mobilných záujemcov aj prehliadku Bratislavy, plavbu loďou do Danubiany, či autobusový zájazd do



Brezovej pod Bradlom. Oživením kultúrno-spoločenských podujatí v domove je každoročný májový majáles, na ktorý seniori z RDS pozývajú aj členov denných centier a seniorov z DD na Pažitkovej ulici. Od júna 2010 pracuje v domove Združenie kresťanských seniorov. Z celkových výnosov vo výške 2 435 997 € dosiahol RDS v roku 2016 tržby 884 900 €. Z nich najvyššie položky tvorili tržby za pobyt a sociálnu pomoc (689 110 €) a za stravu (171 254 €). Najvyššie mesačné úhrady za bývanie v časti penzión boli 216,90 €, v lôžkovej časti s celodennou stravou 294,60 €, celodenná stravná jednotka predstavovala 5,51 €. Celkové náklady predstavovali sumu 2 282 951 € a ma činnosť klubov dôchodcov 18 739 €. Príspevok z rozpočtu MČ predstavoval 311 700, kapitálový transfer 98 044 eur, dotácia MPSVaR SR 1 105 920 €. Hospodársky výsledok činil 153 045 €. V roku 2016 pracovalo v RDS 96 zamestnancov z toho v denných centrách 2 pracovníci. Starosta MČ usporiadal v RDS vo štvrtú decembrovú sobotu štedrovečernú **Vianočnú večeru** pre osamelých seniorov. Pre prítomných pripravil aj hudobný program a malý darček.

**Domov dôchodcov na Pažitkovej ulici** poskytoval v roku 2016 domov a všestrannú starostlivosť 117 obyvateľom (26 mužom a 91 ženám), keď v priebehu roka pribudlo 42 prijatých obyvateľov, 46 zomrelo a traja boli prepustení. Na konci roka tak služby DD využívalo 117 obyvateľov, z toho najviac (76) vo veku 75-89 rokov a 27 vo veku nad 90 rokov. Priemerný vek obyvateľov bol 83,3 rokov. Domov poskytuje svojim obyvateľom všestrannú starostlivosť a od roku 2004 aj opatrovateľskú a prepravnú službu pre občanov MČ za úhradu v zmysle VZN MČ č.6/2004. V roku 2016 DD z celkových príjmov 601 067 € dosiahol vlastné príjmy 416 838 € Z celkových výdavkov v hodnote 1 790 892 € tvorili najvyššiu položku bežné výdavky v sume 1 677 353 €. Z kapitálových výdavkov bolo najviac 113 538 € použitých na rekonštrukciu výťahov a a rekonštrukciu a modernizáciu druhej polovice prvého poschodia. Na činnosť DD poskytol MÚ MČ dotáciu v celkovej výške 1 106 090 €. Na financovanie sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb získal DD z MPSVaR SR príspevok vo výške 483 840 € Od 1.januára 2004 poskytuje DD pre občanov MČ prepravnú a opatrovateľskú službu. V roku 2016 bol DD v rámci národného projektu Podpora opatrovateľskej služby poskytnutý finančný príspevok na financovanie Opatrovateľskej služby z Implementačnej agentúry MPSVaR SR vo výške 58 812 € na mzdové náklady pre 17 opatrovateliek, ktoré v MČ seniorom pomáhajú v ich domácnostiach. Od 1. februára 2008 vykonáva DD na základe požiadania MÚ MČ varenie a rozvoz stravy pre 112 sociálne odkázaných obyvateľov priamo do ich domácnosti. V roku 2016 DD pre nich uvaril a rozviezol 24 627 obedov. Výška maximálnej celodennej stravej jednotky na obyvateľa predstavovala 6,24€. V rámci sociálnej starostlivosti sú obyvatelia zapojení 2-krát týždenne do terapie zameranej na tvorivú činnosť a na tréning pamäti a využívajú formy ergo, muziko a biblioterapie. Pracovníci DD uplatňovali aj v tomto roku Pedagogicko-



ošetrovateľský koncept bazálnej stimulácie. U seniorov podporuje vnímanie, komunikáciu, pohybové schopnosti a umožňuje im pozitívne uvedomovať si seba samých, svoje telo a okolie. Z kultúrno-spoločenských a vzdelávacích podujatí bol najväčší záujem o náboženské obrady a kultúrno-zábavné podujatia. Pre seniorov organizujú v domove jubilantské slávnosti, posedenia k sviatkom, koncerty, tanečné vystúpenia, tvorivé dielne. Mobilná časť obyvateľov sa zúčastnila aj kultúrneho diania mimo domova a na autobusových zájazdoch do Uhrovec, Bošan, Modry, Budmeríc a Galanty. V roku 2016 usporiadali v DD takmer 70 kultúrnych aktivít. Poskytovanie sociálnej služby a odborné, obslužné a ďalšie činnosti pre obyvateľov DD zabezpečovalo 54 zamestnancov domova a 36 pracovníčok opatrovateľskej služby.

Viac ako 110 seniorov z Ružinova sa v marci na týždeň vrátilo do školských lavíc. Pod vedením lektorov v jazykovej škole **Class na Rezedovej ulici** si dopĺňali svoje znalosti angličtiny. Bezplatný **jazykový kurz** bol výsledkom spolupráce MČ a jazykovej školy v rámci ružinovského programu starostlivosti o seniorov.

Ružinovské **Materské centrum Hojdana na Haburskej ulici** oslávilo v apríli 15. výročie svojho vzniku. Stretávajú sa tu rodiny nielen z Ružinova, ale z celej Bratislavy. Mamičky tu nachádzajú priestor na sebarealizáciu, deti sa prirodzene socializujú a rozvíjajú svoje zručnosti. V uplynulom roku navštívilo centrum 7 839 rodín, z toho 1 718 rodín sa zúčastnilo veľkých záhradných akcií. Tristotridsaťtri hodín sa v Hojdane vzdelávalo, 1 277 rodičov si tu prišlo zacvičiť alebo pracovať v krúžku keramiky. V Hojdane vznikol aj prvý adaptačný program pre budúch škôlkarov **Škôločka**, ktorého prirodzeným pokračovaním je letný tábor **Kolieskovo** pre deti chystajúce sa na vstup do základnej školy. Zázemie v Hojdane získal aj divadelný súbor detí – **Divadlo Dúhadlo**. Za 15 rokov sa v materskom centre preinvestovalo vyše 100-tisíc eur, z čoho polovica boli finančné prostriedky získané z grantov, z 2 % daní, príjmov a darov, zvyšok tvorila práca dobrovoľníkov. Ružinovskí poslanci schválili materskému centru prenájom bývalých jaslí, v ktorých sa nachádza, na ďalších desať rokov.

MČ Ružinov v spolupráci s Fórom pre pomoc starším a Slovenským národným strediskom pre ľudské práva usporiadala v máji na ružinovskom miestnom úrade ďalšiu z foriem **vzdelávania pre seniorov**. Obsahom prednášky boli teraz aktuálne témy ako **Postavenie starších, ako a kde si uplatniť svoje práva a ako sa brániť proti zneužívaniu či zlému zaobchádzaniu**. Jej súčasťou boli aj návody ako sa v daných situáciách brániť a na koho sa so svojimi problémami obrátiť. Seniori sa zúčastnili aj prieskumu o chudobe starších, ktoré realizujú obe inštitúcie.

Už rok sa veľkej obľube v Ružinove teší **Cvičenie pre seniorky**. Pre takmer 40 cvičeníek ho v každý pondelok a stredu v baletnej sále v DK Ružinov pripravuje dlhoročná trénerka rytmickej gymnastiky H. Uhlířová. Projekt



cvičenia sa zameriava na regeneráciu poškodenej chrbtice, zdravotné i rytmické cvičenia či posilňovanie s činkami.

ZŠ Nevádzová rozbehla v októbri projekt **Jeseňou života spolu s deťmi**. Projekt je zameraný na kooperáciu žiakov školy s obyvateľmi RDS na Sklenárovej ulici s cieľom dosiahnuť medzigeneračné prepojenie, participáciu žiakov na živote staršej generácie, aktivizáciu seniorov prostredníctvom sveta detí a prepojenie a podporu prosociálneho správania dvoch generácií. Prvé neoficiálne stretnutie účastníkov projektu sa uskutočnilo už v septembri. Žiaci spríjemnili seniorom jesenné poobedie pekným programom a uviedli celoročný projekt.

Ružinovskí seniори-tenisti, ktorí majú dlhoročnú družbu so svojimi rovesníkmi, navštívili aj v tomto roku starobylé mesto na sútoku riek Dunaj, Inn a Ils **Passau**. V sprievode vedúceho passauského družstva a bývalého Bratislavčana si spolu s nemeckými kolegami prezreli mesto s plavbou po Dunaji. V športovej časti zájazdu prejavili naši seniори väčšiu technickú zdatnosť a bojovnosť a zvíťazili v tenisových štvorhrách 4:0.

Jedno z najstarších denných centier v Ružinove **Denné centrum v Prievoze** oslávilo v tomto roku tridsiatku. Viac ako dve tretiny jeho existencie stojí na jeho čele aktívna veselá seniorka Ž. Benkovičová, ktorá svojimi nápadmi a aktivitami udržuje partiu členiek pokope. Pýchou centra je krúžok šikovných rúk, ktorý za 21 rokov činnosti pripravil nespočetné množstvo výstav ručných prác, tematických výstav a trhov k rôznym výročiam a udalostiam.

MČ Ružinov získala ocenenie **Senior Friendly**. Ocenenie jej udelil Klub Luna Senior Friendly a OZ Bagar za podporu aktívnej nezávislosti a dôstojnosti seniorov, prehlbovanie dobrých vzťahov samosprávy so seniormi a za ich informovanie o spotrebiteľských právach a o možnostiach prijímania sociálnej pomoci.

## 18. ZDRAVOTNÍCTVO

V roku 2016 sa na tejto položke neuskutočnilo čerpanie, nakoľko MČ nemá v danej oblasti kompetencie.

Už pár rokov sa obyvatelia **Mierovej ulice** sťažujú na **pacientov** z Centra pre liečbu drogových a iných závislostí na **Hraničnej ulici**. Títo sa počas prestávok zdržujú v blízkosti centra, kde popíjajú alkohol a nadávajú okoloidúcim. Pretože polícia nemá kompetencie na riešenie ich správania, rozhodli sa kompetentní riešiť problém spoločne. Na stretnutí veliteľ a OS MsP Bratislava-Ružinov a riaditeľom centra so starostom, riaditeľ centra Ľ. Okruhlica povedal, že rozšíria liečebný poriadok, aby sa pacienti nezdržiavali na Mierovej ulici. Jeho nedodržanie sa bude považovať za porušenie liečebného režimu s príslušnými následkami.



Chirurgovia v UN Ružinov začali operovať nádory na pľúcach **miniinvazívnou metódou**. K nálezu na pľúcach sa tak dostanú cez štvorcentimetrový rez. Nová metóda je navyše šetrnejšia a minimalizuje riziko infekcií a zápalu pľúc.

## 19. ŠKOLSTVO

Na financovanie škôl a školských zariadení v pôsobnosti MČ boli v roku 2016 vyčerpané prostriedky zo štátneho rozpočtu na prenesený výkon štátnej správy, prostriedky z rozpočtu MČ, z príjmov a preplatkov za energie v celkovej výške 14 035 268 € (97,6%). Z nich základné školy na osobné a prevádzkové náklady vyčerpali celkovo 6 556 296 € a materské školy 4 566 863 €. Náklady na činnosť školských klubov predstavovali 1 319 304 € a na činnosť školských jedální pri MŠ a ZŠ 1 381 449 €. Súčasne v súlade so zákonom použili ZŠ prostriedky zo štátneho rozpočtu prevedené z roku 2015 v sume 54 132 €. Nepoužitú finančnú prostriedky zo štátneho rozpočtu za rok 2016 vo výške 198 340 € boli prevedené na depozitný účet MČ a ZŠ ich budú môcť čerpať do 31.3.2017. Nevyčerpaná dotácia za rok 2016 v sume 55 712 € bola poukázaná na účet hlavného mesta. Na bežné výdavky na opravu a údržbu, odstránenie havarijných stavov a hygienických závad základných a materských škôl poukázala MČ školám a školským zariadeniam transfery v čiastke 221 119 €. Prostriedky boli vynaložené na opravy striech, strešných žľabov a komínov, vnútorných a vonkajších rozvodov kanalizácie vody, TUV a UK, elektroinštalácie, orezy a výrubu a na zlepšenie interiéru budov základných a materských škôl. Kapitálové výdavky na vzdelávanie dosiahli v roku 2016 výšku 444 929 € (34%). Spolu s dotáciami z MŠVVaŠ a MPaRV SR boli čerpané na vybudovanie ihrísk, modulárnych tried, na zlepšenie technického stavu a odstránenie havarijných stavov budov a areálov ZŠ a MŠ.

**Materské školy** v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ Bratislava – Ružinov navštevovalo v školskom roku 2015/2016 spolu 2 157 (2 172) detí. V 96 triedach 11 MŠ s 11 elokovanými pracoviskami pracovalo 194, pedagogických a 143 nepedagogických zamestnancov. V školskom roku sa na MŠ Šťastná úpravou dvoch služobných bytov navýšili 2 triedy, na MŠ Vietnamská o 2 triedy v počte 40 detí. Počet zamestnancov sa v oboch MŠ navýšil o 3 zamestnancov. Ako v predchádzajúcich aj v tomto školskom roku riaditeľky prednostne prijímali deti s odloženou školskou dochádzkou, v predškolskom veku, deti občanov Ružinova a deti, ktoré dosiahli minimálne 3 roky veku. Z počtu 1 164 žiadateľov bolo do MŠ v Ružinove prijatých 572 detí. Výchovno-vzdelávacia práca bola uskutočňovaná v súlade so Štátnym vzdelávacím programom ISCED 0 – predprimárne vzdelávanie v MŠ a vychádzala z úloh stanovených pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR na rok 2015/2016. Vo všetkých objektoch sa ako nadštandardná aktivita



vyučoval anglický jazyk a plnili sa úlohy projektov, do ktorých boli škôlky zapojené. Rozvinutá bola i krúžková činnosť, z ktorých medzi najrozšírenejšie patrili krúžky hra na flaute, keramický, výtvarný a turistický krúžok. Deti mali možnosť rozvíjať svoje schopnosti aj v nadštandardných aktivitách (zumba, športová gymnastika a v kurze ľudových tancov). Súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu boli aj školy v prírode, plavecký či lyžiarsky výcvik, kurzy krasokorčuľovania, športové dni. Škôlky organizovali divadelné prestavenia, výlety, olympiády pre deti, šarkaniády, otvorené hodiny, farebné a indiánske škôlky, tvorivé dielne a zapojili sa do aktivít Detská letná olympiáda, Miniolympiáda, Deň športu, Deň Zeme a Deň matiek, Zelená škôlka, Besiedok a Vianočnej akadémie. MŠ uvádzali aj účasť v projektoch Školské mlieko a Školské ovocie, Srdce na dlani, Olompiáda, Bezpečná škôlka, Malí farmári, Zdravý úsmev a ďalších. Škôlky organizovali aj brigády rodičov, športové popoludnia, karnevaly ako aj návštevy knižníc a základných škôl. Veľmi prítlačivé pre rodičov boli výstavy detských prác, rôzne besiedky, podujatia za prítomnosti rodičov, kde mohli priamo sledovať šikovnosť a schopnosti svojich detí. Na veľmi dobrej úrovni je i spolupráca MŠ so zákonnými zástupcami detí, ktorí svojimi sponzorskými príspevkami a darmi prispievajú k zveľad'ovaniu MŠ a tried. Pokračuje a rozvíja sa aj obojstranná spolupráca materských a základných škôl. K plynulému zabezpečeniu výchovno-vzdelávacieho procesu prispel aj v tomto školskom roku aj zriaďovateľ. Poskytol finančné prostriedky na rekonštrukcie, havarijné situácie, údržbu objektov a operatívne pomáhal školám pri riešení havarijných stavov a hygienických nedostatkov. S cieľom zlepšiť technický stav MŠ a ich areálov opravila MČ strechy, elektrické rozvody, rozvody vody, kanalizácie a ústredného kúrenia na MŠ, vymenila podlahy a vymaľovala triedy a dovybavila ich kuchyne elektrospotrebičmi. V areáloch boli vykonané orezy a výrubu stromov, opravili sa vnútroareálové komunikácie, čím sa zabezpečil bezpečný pohyb detí. V areáli elokovaného pracoviska **MŠ Tekovská** bolo odstránené prepadnutie zeme. V MŠ bolo zaevidovaných 2 157 stravníkov.

V školskom roku 2015/2016 navštevovalo 194 tried deviatich **základných škôl** v zriaďovateľskej pôsobnosti MČ 3 976 (4 133) žiakov (o 158 viac ako vlani), do prvých ročníkov nastúpilo 571 detí a činnosť 85 oddelení školského klubu detí na ZŠ využívalo 1 986 žiakov. O ich výchovu a vzdelávanie sa staralo 383 pedagógov a 15 odborných zamestnancov. Z nich 73 sa ďalej vzdelávalo v súlade so zákonom č.317/2009 Z. z. o pedagogických a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V **ZŠ Kulíškova** bola v každom ročníku I. stupňa jedna špeciálna trieda pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou a v niektorých ročníkoch II. stupňa športová trieda. V **ZŠ Borodáčova** bola v 1. a 3. ročníku zriadená špeciálna trieda pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Pretože



riaditeľka školy vzhľadom na dôchodkový vek požiadala starostu o uvoľnenie z funkcie, bol na základe výsledkov výberového konania do funkcie riaditeľa menovaný od 6. augusta 2016 Mgr. Bc. Martin Kotyra, PhD. **ZŠ Ostredková** pokračovala v 7. ročníku triedou pre tanečne nadané deti. Jej žiaci dosiahli aj v tomto roku vynikajúce výsledky v domácich i zahraničných tanečných súťažiach. Na všetkých základných školách okrem **ZŠ Ružová dolina** sú vytvorené systematizované miesta špeciálneho pedagóga. Školský psychológ ako zamestnanec školy pôsobí na siedmich ZŠ, ostatné školy ho majú ako externého zamestnanca. Títo odborní zamestnanci sa venujú stále narastajúcemu počtu problémových a hyperaktívnych žiakov. Zvládnuť vyučovací proces pomáha žiakom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami na školách aj 12 asistentov učiteľa, okrem **ZŠ Mierová** a **ZŠ Ružová dolina**, ktoré si žiadosť o asistenta učiteľa nepodali. Od septembra 2015 začali školy pracovať v súlade s inovovanými Štátnymi vzdelávacími programami, ktoré MŠ SR zverejnilo pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie základných škôl (ISCED 1 a ISCED 2) s účinnosťou od 1. septembra 2015, a to postupne od 1. a 5. ročníka ZŠ. Výchovno-vzdelávací proces v ostatných ročníkoch pokračuje podľa školských vzdelávacích programov, ktoré sú vypracované v súlade s pôvodným Štátnym vzdelávacím programom pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie. Inovované ŠVP posilňujú výučbu prírodovedných predmetov, kladú väčší dôraz na technické vzdelávanie žiakov. Súčasne vymedzujú anglický jazyk ako prvý cudzí jazyk, ktorý sa vyučuje od 3. ročníka základnej školy. Druhý cudzí jazyk je škola povinná ponúknuť žiakom z rámca voliteľných hodín podľa možností školy a záujmu žiakov výberom z francúzskeho, nemeckého, talianskeho, španielskeho a ruského jazyka. V rámcovom učebnom pláne sú vyučovacie predmety rozdelené po ročníkoch. Školy však dostávajú možnosť rozdeliť si učebný obsah aj v rámci celého stupňa pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov, vnútornej logickej štruktúry, veku primeranosti žiakov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých učebných predmetov. Školy si aj naďalej zdokonaľujú svoje vlastné školské vzdelávacie programy, v ktorých zohľadňujú špecifiká školy, pričom priority si postavili podľa toho, v čom ich škola vyniká a ako je zameraná. Školskými vzdelávacími programami školy posilnili hlavne vyučovanie jazykov, matematiky a IKT, ale aj predmetov zameraných na zručnosť detí. Podľa záujmu rodičov sa od I. ročníka ZŠ vyučuje aj Nemecký a Anglický jazyk. V **ZŠ Ostredková**, **Vrútocká** a **Nevädzová** sa vo vybraných triedach angličtina vyučuje metódou CLIL. Dlhodobu sa kladie dôraz aj na čítanie s porozumením, od ktorého sa odvíjali aj zadania úloh, ktoré mali žiaci riešiť. V ponuke nepovinných alebo povinne voliteľných predmetov prevláda Etická výchova v alternácii s Náboženskou výchovou, Práca s počítačom, Športová príprava, Pohybová výchova, Konverzácia v nemeckom a anglickom jazyku, Cvičenia zo slovenského jazyka a matematiky, Mediálna výchova, Dopravná výchova, Dramatická výchova či





Vedenie domácnosti. Ponuka škôl v tejto oblasti nepodliehala veľkým zmenám, nakoľko je pestrosť závislá od kvalifikačného zamerania pedagogického zboru a ten je na školách väčšinou stabilný. Pokračovalo i záujmové vzdelávanie žiakov realizované cez vzdelávacie poukazy ako aj účasť škôl v rôznych súťažiach, olympiád, protidrogových, environmentálnych a ekoprogramov, kde tí najlepší dosiahli poprední miesta a úspešne riešili olympiády i vo vyšších kolách. Aj v tomto školskom roku sa školy podľa vlastného uváženia zapojili do rôznych súťaží a projektov, ktoré vyhlásilo MŠ SR, UNICEF, Liga proti rakovine, Liga za duševné zdravie, Týždeň bezpečnosti cestnej premávky, Sloboda zvierat, OLO, organizovali školy v prírode, lyžiarske kurzy, plavecké výcviky, Dni otvorených dverí a príležitostné športové a kultúrne podujatia. **ZŠ Kuliškova** tak už od roku 2008 organizuje športovú súťaž Štafety P. Safka a **ZŠ Drieňová** spevácku súťaž Ružinovský idol. V školskom roku 2015/2016 vykonala Štátna školská inšpekcia tematickú inšpekčnú činnosť v siedmich ružinovských základných školách. V **ZŠ Kuliškova**, **Medzilaborecká**, **Nevádzová** a **Ostredková** sa zamerala na stav a úroveň integrácie, v **ZŠ Mierová**, **Ostredková** a **Ružová dolina** na oblasť finančnej gramotnosti, v **ZŠ Ružová dolina** na stav a úroveň pedagogického riadenia a v **ZŠ Vrútocká** sledovala uplatňovanie výchovy k ľudským právam a prejavom extrémizmu. Všetky inšpekčné kontroly sa skončili s veľmi dobrými závermi bez výskytu závažnejších opatrení. Väčšina škôl sa okrem dotácií od štátu a samosprávy snažila prostredníctvom rôznych aktivít, projektov a zapájaním sa do grantov získať mimorozpočtové prostriedky. Pozitívny je aj postoj rodičov žiakov, ktorí kladne hodnotia aktivity škôl, zvyšuje sa ich záujem o spoluprácu a účasť na živote školy. O zlepšenie technického stavu budov škôl dbal zriaďovateľ. Zo zdrojov MČ v spolupráci s referátom prevádzky a údržby škôl bolo v **ZŠ Drieňová** prebudované a prestrešené átrium na telocvičňu, v **ZŠ Medzilaborecká** zrekonštruovaná elektroinštalácia pavilónu D, vynovená telocvičňa a dobudovaný športový areál a v **ZŠ Mierová** a **Nevádzová** zrekonštruované strechy. Pracovníčky referátu zabezpečili vypracovanie projektovej dokumentácie sanácie suterénu v **ZŠ Vrútocká**. Grantová komisia MČ Ružinov schválila pre oblasť životného prostredia, vzdelávania a oblasť kultúry projekty OZ pri **ZŠ Ostredková**, **Kuliškova** a **Ružová dolina**.

Počas letnej rekonštrukcie ružinovských základných a materských škôl sa uskutočnila rekonštrukcia osvetlenia na **MŠ Šalviová**. Dva služobné byty v **MŠ Šťastná** sa prerobili na triedu. Do rekonštrukčných prác investovala MČ viac ako 117 tisíc eur. V školských kluboch ZŠ bolo v roku 2 158 žiakov a v školských jedálňach ZŠ sa stravovalo 3 289 stravníkov.

Z výzvy MŠ SR na podporu telesnej a športovej výchovy získali dotácie aj 4 ružinovské základné školy. Na rekonštrukciu telocviční získali **ZŠ Medzilaborecká** a **ZŠ Vrútocká** 54 tisíc eur, zvyšných 17-tisíc eur doplatí MČ.



**ZŠ Nevädzová** dostala z ministerstva na výbavu telocvične 1200 eur a **ZŠ Mierová** 200 €. MČ im k tomu prispeje 10% zo získanej dotácie.

Netradičný Valentínsky deň zažili v tomto roku učitelia a žiaci **ZŠ Ostredková**. Zúčastnili sa benefičného podujatia S láskou k deťom, ktoré v obchodnom centre Eurovea zorganizovala Nadácia detského kardiocentra. Na akcii odovzdali žiaci školy symbolický darček chorým deťom v podobe tanca a finančného daru 1 500 € z výťažku z tvorivých dielní a Mikulášskeho jarmoku.

Jedna z najznámejších ružinovských **ZŠ Ostredková** 14 oslávila v tomto roku aj **50. výročie** svojho vzniku. Škola, ktorú absolvovali známe osobnosti A. Banášová, herci Kaprálikovci i Csinovci a ďalší sa za toto obdobie vypracovala na top školu a udržala si trend úspešnosti.

V areáli **ZŠ Pavla Marceľho na Drieňovej ulici** sa v prvú májovú sobotu uskutočnil už štrnásty **Burzoblšák**. Záujemcom ponúkol množstvo oblečenia a doplnkov v dobrom stave, ručne zhotovených šperkov, doplnkov do bytu a tričiek. Sortiment spestrili aj knihy, potreby pre domácnosť a dekoračné predmety. Nechýbalo ani divadelné predstavenie a tvorivé dielne pre deti. Žiaci školy sa už môžu tešiť aj z **novej telocvične**, ktorá vznikla zastrešením átria.

**ZŠ Borodáčova** vstúpila do nového školského roku s novým vedením, omladeným a vynoveným učiteľským zborom a novou prváčkou triedou anglického zamerania. Novým prírastkom je aj trojmesačné čierne šteniatko labradora **Simon**, ktorý je prvým slovenským psom, čo bude vyrastať na škole spolu s deťmi. Tie ho budú nielen cvičiť, ale aj učiť novým veciam. Keď vyrastie bude z neho vodiaci psík jedného nevidomého dievčatka.

V **ZŠ Kulíškova** vyvrcholil v máji projekt **Jedlá v školskej jedálni očami deti**, v ktorom žiaci nosili do škôl recepty svojich obľúbených domácich jedál zo zeleniny. Na ich základe potom kuchári z dodávateľských firiem uvarili zdravé chutné jedlá, ktoré mali žiaci, rodičia i vedúce z ružinovských školských jedální v jedálni školy možnosť ochutnať a ohodnotiť.

Medzi úspešných žiadateľov o dotáciu MŠVVaŠ SR na podporu telesnej a športovej výchovy sa zaradili aj **ružinovské stredné školy**. Na obnovu telocvične získala **SPŠ stavebná a geodetická na Drieňovej ulici** dotáciu 25 tisíc €, pričom ďalších 8 tisíc € jej dofinancuje župa. Dotácie ministerstva aj ďalších päť škôl **Gymnázium I. Horvátha, Gymnázium L. Novomeského, SOŠ na Ivánskej ceste, SUŠ scénického výtvarníctva a SOŠ na Svätoplukovej ulici**.

Tím profesorov a trénerov na **Športovom gymnáziu Ostredková** posilnil bývalý žiak školy atlét **Jozef Pelikán**. Viacnásobný majster SR v behoch na 800m a 1500 m prijal pozvanie riaditeľa školy a medzi svoje aktivity pridal aj trénerstvo mladých športových talentov - žiakov prvého ročníka gymnázia.

Krajský súd v Bratislave rozhodol v prospech **Paneurópskej vysokej školy**, keď **zrušil** všetky štyri rozhodnutia exministra školstva J. Draxlera



a rozhodol o ich nezákonnosti. Rozhodnutia sa týkali pozastavenia akreditácie v študijnom odbore právo pre bakalárske ako aj magisterské štúdium.

**Gymnázium I. Horvátha** navštívil koncom školského roku jeho bývalý absolvent a súčasný slovenský veľvyslanec v Indii **Žigmund Bertók**. Pri tejto príležitosti si nielen zaspomínal na časy strávené v laviciach školy, ale podelil sa aj o dobrodružstvá, ktoré zažil počas svojej kariéry diplomata v krajinách tretieho sveta.

## 20. KULTÚRA

Na realizáciu kultúrnych a športových podujatí počas roku 2016 vynaložila MČ prostriedky vo výške 3 034 830 €. Z nich sa pokryli najmä transfery pre Ružinovský športový klub vo výške 1 100 000 € a Knžnicu Ružinov vo výške 468 tisíc €, dotácie pre Cultus Ružinov (740 896 €) TVR a RE, s.r.o. (365 540 €). V položke Kultúrne služby boločerpanie zrealizované vo výške 1 370 839 €. Do tejto položky spadá aj grantový program, v ktorom MČ prideliла vybraným žiadateľom finančnú podporu vo výške 133 456 €.

V DK Ružinov sa v tretiu januárovú sobotu uskutočnil 5. ročník **Plesu Ružinovčanov 2016** v barokovom štýle. O zábavu pre takmer 500 účastníkov sa na dvoch parketoch postarali skupiny Ludo Kuruc Big Band, Felicitis a Kmeťoband. Ako alternatívou k Plesu, kde kapacita DK nestačila na množstvo záujemcov sa v posledný januárový piatok uskutočnil v DK Ružinov prvý **Ružinovský maškarný bál**. Prvý ročník si nenechalo ujsť takmer 300 návštevníkov, medzi ktorými dominovali páry v tých najoriginálnejších maskách. Bál sa niesol v štýle ohnivej latinskoamerickej hudby a tancovalo sa na rytmické skladby pravej kubánskej kapely, ktorú na pódiu v závere vystriedal spevák Samuel.

Rok 2016 je pre **Cultus Ružinov, a.s.** v znamení nového vedenia a novej koncepcie. Prvou líniou novej riaditeľky spoločnosti A. Kozákovej je obnoviť zastarané priestory spoločenských domov, aby nadobudli dôstojnú úroveň, inovovať zabehnuté podujatia a vytvárať nové. Pripravuje sa nová marketingová komunikácia a mení sa aj dramaturgia podujatí, aby priniesli viac zážitkov, ale aj ušetrili prostriedky na rekonštrukciu a nákup techniky. Aj v tomto roku Cultus prevádzkoval DK Ružinov a tri spoločenské domy na Nivách, v Prievoze a na Trávníkoch, poskytoval priestory folklórnym a speváckym súborom MČ a Klubom dôchodcov, realizoval športové, kultúrne, zábavné a vzdelávacie podujatia pre deti a dospelých a literárne podujatia v spolupráci s Knžnicou Ružinov. Pre MČ pripravil už tradičné kultúrne a športové aktivity pre deti a dospelých Fašiangový víkend, Ružinovské zabíjačkové slávnosti, Ružinovský majáles, Rybárske slávnosti a MDD, Kultúrne leto, Folkfest, Ružinovské hodové slávnosti, Ružinovskú zimu a ďalšie. V roku 2016 dosiahol CULTUS, a.s. celkové výnosy vo výške 1 387 507 €, náklady 1381 709 € s dosiahnutým



výsledkom hospodárenia 12 382 €. Na prevádzku spoločnosti prispela MČ dotáciou 740 896 €.

### **TVR a RE, s.r.o.**

Ružinovské médiá **Televízia Ružinov** a **Ružinovské echo** zaznamenali v roku 2016 rad noviniek. Od začiatku februára sa programová ponuka TVR obohatila o dve nové relácie Bratislavský magazín a diskusnú reláciu Metropola. Sú výsledkom dohody televízie s hlavným mestom. Bratislavský magazín, ktorý mapuje život hlavného mesta, tvorí päť reportáží, ktoré sa obmieňajú týždenne. Dve diskusné relácie Metropola prinášajú rozhovory s poslancami a primátorom hlavného mesta. Súčasťou relácie je aj nová scénická úprava vo farbách mesta, ktorá vznikla v spolupráci so Strednou umeleckou školou scénického výtvarníctva na Sklenárovej ulici. Moderátorom relácie je nováčik v TVR A. Wallner. Od 1.mája sa novým povereným riaditeľom TVR stal moderátor **Martin Vanek**. Nahradil vo vedení televízie svojho kolegu I. Adamca, ktorý sa stal štátnym tajomníkom na MK SR. Ten sa po odchode strany Siet' z koalície vrátil naspäť do TVR ako konateľ. Začala sa úprava vizuálu jednotlivých štúdiových relácií, snahou je skvalitniť technické parametre vysielania a pokračovať v príprave prechodu na vysielanie v pomere strán 16:9. Mesačník MČ **Ružinovské echo** aj v tomto roku prinášal informácie a podrobné spravodajstvo zo všetkých najzávažnejších udalostí v živote a daniach MČ. V pravidelných rubrikách prinášal rozhovory s poslancami, ich profily, informácie zo života škôl, inštitúcií MČ, seniorov, fotoreportáže z podujatí organizovaných v spolupráci s MČ, profily a trendy súčasných stavieb realizovaných v Ružinove, rozhovory s predstaviteľmi inštitúcií, profily výrazných osobností MČ. Od tretieho čísla priniesol novú rubriku Očami Ružinovčanov, vo štvrtom informoval o výsledkoch parlamentných volieb v Ružinove. Pokračoval vo vizuálnej forme zo septembra minulého roku. V roku 2016 vyšlo 12 čísel časopisu, z toho dve dvojčísla. V roku 2016 dosiahla spoločnosť celkové výnosy 440 138 €, náklady 427 756 € a svoj hospodárenie ukončila hospodárskym výsledkom 12 382 €. Načinnosť spoločnosti poskytla MČ dotáciu vo výške 365 540 €. Od 24. mája sa novým konateľom spoločnosti TVR a RE, s.r.o. stala Mgr. Petra Palenčárová.

### **KNÍŽNICA RUŽINOV**

**Knižnica Ružinov** so svojimi pobočkami na Tomášikovej, Bachovej ulici, Na úvrati a so SIC na Zimnej ulici v roku 2016 ďalej rozvíjala špecifické služby, pričom svoju činnosť zamerala na online marketing a komunitné aktivity knižnice. V roku 2016 mala knižnica 4 938 čitateľov a 302 015 výpožičiek, čo je o 880 (19,55%) čitateľov viac a o 42 015 (16,16 %) výpožičiek viac ako vlani. V prepočte na jedného čitateľa pripadá 61,16 výpožičiek. V roku 2016



zaznamenala knižnica návštevnosť 94 500 čitateľov (o 1 477 menej ako vlani) avšak spolu s účastníkmi podujatí evidovala 103 189 návštevníkov. Celkový stav knižničného fondu predstavoval 162 774 zväzkov v hodnote 612 450 €. Prírastok za rok 2016 bol 3 509 zväzkov, celkový úbytok knižničného fondu predstavoval 124 zväzkov v hodnote 229,45 €. Namiesto 120 plánovaných podujatí sa uskutočnilo 368 podujatí (o 122 viac ako vlani) s návštevnosťou 8 540 návštevníkov (o 3 593 viac ako v roku 2015).

Vo februári vyhlásila knižnica v spolupráci s Ružinovským echom literárnu výzvu Príbeh mojej knihy z prostredia MČ a v rámci Mesiaca knihy usporiadala trojdňový Ružinovský knižný festival. Na podujatí sa účastníci stretli na prednáškach a diskusiách so súčasnými spisovateľmi. K najvýznamnejším celoknižničným podujatiam v roku 2016 ďalej patrili Jarný maratón s knihou v DK Ružinov s K. Kerekesovou, Noc s Andersenom – 13. ročník Noci v knižnici v SIC Zimná, Plajko s B. Jobusom v rámci Ružinovského knižného festivalu, prezentácia knihy Objektívom disciplíny a poriadku P. Fukoha a jeho hostí, hudobno-cestopisné pásmo dvojice mexických hudobníkov Mexiko na Trnávke, beseda spisovateľky R. Smatanovej Prázdniny u starej mamy so žiakmi ZŠ sv. Vincenta de Paul, inscenované čítanie Osmijanko pre žiakov ZŠ Vrútocká, literárna súťaž žiakov zo ZŠ Ružová dolina Mladí spisovatelia na Miletičovej, beseda so spisovateľkou D. Mašlejovou, prednáška a beseda s cestovateľom P. Gregorom Afganistan na Trnávke, Deň detí na Tomášikovej, 9. ročník čitateľského maratónu Čítajme si 2016, program k MDD Western na Tomášikovej, Rozlúčka s knižnicou na Trnávke, Grilžúr – brigáda v záhrade na Tomášikovej, cyklus prednášok Bezpečné prázdniny v spolupráci s OR PZ II. v Bratislave, celoslovenská výtvarná súťaž Lentilkovanie, predstavenie knihy A. Pukovej a P. Župníka Zaľúbení do Paríža, Deň seniorov, Halloweensky žúr, V knižnici o vesmíre, Najlepšia stará mama Ružinova, Celé Slovensko číta deťom aj na Mikuláša a udeľovanie ceny významným osobnostiam Rytier dobrej knihy. Knižnica Ružinov pripravila na Hviezdoslavovom námestí v rámci festivalu čítania pre deti a rodičov tvorivé dielne Knižné hody. V Goetheho inštitúte sa koncom roka uskutočnila premiéra dokumentárnej snímky pracovníčok knižnice A. Adamkovej a K. Čermákovej Život (ne)knižovníka. Spolok slovenských knihovníkov a knižníc ocenil a uviedol do Knižníckej siene slávy riaditeľku KR PhDr. D. Horákovú za dlhoročnú obetavú prácu v oblasti verejných knižníc a v krajskej pobočke SSKK. K podujatiam, ale i samostatne, v roku 2016 inštalovala knižnica 149 násteniek a 150 výstaviek s 1094 exponátmi. V rámci edičnej činnosti knižnica vydala knihu P. Fukoa Objektívom disciplíny a poriadku, publikácie Ulice Bratislavy a Sprievodca Knižnicou Ružinov a Občasník knihovníkov Bratislavského kraja. Zo špeciálnych služieb, ku ktorým patrí i vydávanie publikácií v rámci edície Všeličo, boli najefektívnejšie počítačové (s príjmom 221 €), kopírovacie s príjmom 173 € (o 35 € menej ako vlani) a predaj yradených časopisov (51 €)



s celkovými príjmami v čiastke 445 € (o 90 € menej ako vlani). Knižnica poskytuje aj dokumentačnú a informačnú činnosť, vytvára regionálnu kartotéku, uchováva fotoalby z podujatí, Bibliografiu edičnej a publikačnej činnosti knižnice a buduje Kroniku SIC na Zimnej ulici. Propagácii knižnice venovala pozornosť aj Televízia Ružinov a Ružinovské echo a v ÚK na Miletičovej sa realizovala sponzorská výroba profesionálnych umeleckých fotografií z prostredia knižnice na propagačné účely. Knižnica má vlastnú webovú stránku, dodala grafický návrh na baner pre RŠK, uzavrela partnerstvo s Polygrafickým centrom, spolupracovala na projekte Mapa knižníc vytvorila používateľské konto na Instagrame a účet na Youtube. Pre slovenské deti pre Obecnú knižnicu v srbskej Kovačici darovala 120 kníh. Z bibliograficko-informačných služieb pobočky knižnice v roku 2016 poskytli 4 265 BIS a vyhotovili 5 919 záznamov, čo je oproti roku 2015 nárast o 1166 BIS a o 1007 záznamov. V systéme riadenia organizácie knižnica pristúpila k vypracovaniu projektovej dokumentácie a k započatiu rekonštrukcie budovy knižnice na Tomášikovej 25, vykonala sa jej obhliadka a obhliadka záhrady, zrekonštruoval sa priestor pre archív knižnice a odstránil sa havarijný stav a uskutočnila sa rekonštrukcia SIC na Zimnej ulici. V roku 2016 dosiahla knižnica celkové výnosy vo výške 529 713 €, z toho tržby za vlastné výkony a tovar v hodnote 27 477 € a celkové náklady v sume 529 713 €. Rok 2016 ukončila s vyrovnaným výsledkom hospodárenia. MČ prispela na činnosť knižnice dotáciou v hodnote 468 000 € a kapitálovým príspevkom vo výške 5 tisíc €.

Už tradičné **Ružinovské zabíjačkové slávnosti** sa v tomto roku v prvý februárový víkend preťahovali z Areálu hier Radosť na Štrkovci do **Parku A. Hlinku**. Milovníci zabíjačkových jedál sa tak už nemuseli tlačiť v jednom priestore, ale promenádnou formou mohli sa prechádzať medzi stánkami. Popri bohatej ponuke domácich pochúťok jaterníc, klobások či oškvarkov mohli návštevníci zrelaxovať aj pri nádielke dobrej hudby, ktorú na podujatí produkovali tri skupiny. Nechýbali ani majstri kuchári, ktorí pred očami návštevníkov vyrábali zabíjačkové špeciality a súťaž vo varení zabíjačkovej polievky.

Cultus Ružinov, a.s. v spolupráci s MČ Ružinov usporiadal v posledný májový týždeň v SD Nivy trojdňový festival **Legendy Ružinova**. Súčasťou podujatia, ktorého cieľom je podpora pôvodnej slovenskej tvorby a mladých kapiel, bola aj súťaž garážových kapiel o titul Kapela Ružinova a premiéra albumu a projekcie videoklipov slovenských tvorcov od 80. rokov po súčasnosť.

Vďaka podpore Bratislavského kultúrneho a informačného strediska sa naša MČ po prvýkrát prezentovala v rámci bratislavského **Kultúrneho leta**. V **Deň Ružinova**, tretiu júnovú sobotu, sa na Hlavnom námestí v Bratislave



predviedli ružinovskí šachisti, folklórne súbory Kremienok a Trávníček, tanečníci zo skupiny Hula Tropical a kapela Bratislava Hot Serenaders.

Kino **Nostalgia** v Spoločenskom dome Nivy prešlo v letných mesiacoch rekonštrukciou. V kine vymenili sedačky, dali nový náter podlahy a osvetlenie. Rekonštrukcia kinosály stála 60-tisíc eur, na ktorú takmer 30% prispel Audiovizuálny fond. Na slávnostnom otvorení v septembri sa zúčastnil aj starosta MČ D. Pekár. V tomto roku pripravila Nostalgia v spolupráci s Cultus, a.s. raz do mesiaca špeciálne premietania filmov pre seniorov. Stretli sa s veľkým ohlasom, keď návštevnosť na predstavenie dosiahla v priemere počet 140 divákov.

Detský folklórny súbor **Trávníček** z Ružinova sa začiatkom júla predstavil na Medzinárodnom folklórnom festivale v Chorvátsku. Uviedol program Ahoj Chorvátsko – Pozdravy zo Slovenska naštudovaný z detských hier, piesní a tancov z viacerých regiónov Slovenska, ktorý sa stretol so srdečnou odozvou publika. V septembri uskutočnil súbor zápis nových členov.

Ružinovský miešaný spevácky zbor **Cantus** na znak vďaky a priateľstva s pátrom A. Slaninkom, ktorý pôsobil vo farnosti sv. Vincenta de Paul v Ružinove, uskutočnil v auguste koncertné turné v jeho novom pôsobisku v Dobruške v Českej republike. Najprv vystúpil v mestečku Opočno a druhý deň už v Dobruške v Kostole sv. Václava. Speváci sa stretli aj s pátrom Augustínom, ktorý všetkým Ružinovčanom odkázal, že sa mu darí dobre a všetkých srdečne pozdravuje.

V **DK Ružinov** ukončili v septembri rekonštrukciu **foyeru**. Po rekonštrukcii toaliet, spíchn a šatne na poschodí je výsledkom niekoľkomesačných prác vo vestibule zrekonštruovaný strop s osvetlením, nová elektroinštalácia, podlahy v bazéne, ktorý slúži ako tanečný parket, ale aj nové šatne a vrátnica. Do rekonštrukcie investovala spoločnosť Cultus Ružinov, a.s. 80 tisíc eur. V objekte sa ešte pripravuje rekonštrukcia malej a veľkej sály.

**XX. ročník Ružinovských hodov** pod záštitou starostu MČ D. Pekára v posledný septembrový víkend v Parku A. Hlinku a na námestí pred DK Ružinov sa v tomto roku okrem jubilea vyznačoval aj programovými zmenami. Hitom tohtoročného podujatia bolo piatkové večerné vystúpenie chorvátskeho speváka Gorana Karana, ktorý do posledného miesta vypredal veľkú sálu DK Ružinov a bol dojatý vreľým prijatím publika. Prvý deň slávností odštartoval vystúpením speváckeho zboru Cantus. Na obed pokračovali RHS štartom už 8. ročníka Ružinovskej hodovej cykločasovky za účasti 360 pretekárov. V tomto ročníku sa podarilo prekonať niekoľkoročný traťový rekord, keď 4,8 km dlhú Ružinovskú ulicu prešiel F. Taragel z tímu Firefly za neuveriteľných 5 minút 53 sekúnd a 62 stotín sekundy. Časť zo štartovného vo výške 3 tisíc eur venovali organizátori OZ Deťom pre život, ktoré pomáha detským onkologickým pacientom. Najväčšou zmenou slávností bol program ich druhého dňa. Ten už



nepatrilo Folkfestu, ale prezentácii základných a umeleckých škôl. Organizátori vsadili na kvalitu domácich kapiel, ktorých členovia vyrastali v Ružinove. Podujatie sa tak z komerčnej bázy vrátilo na domácu pôdu. Nedeľné hodovanie odštartovali žiaci ružinovských základných škôl, po nich vystúpil folklórny súbor Karpaty a víťaz zatiaľ jedinej ružinovskej talentovej súťaže A. Juráček. Tých vystriedala kapela Čenkovej deti a Samo Tomeček, ktorý svojím vystúpením pripravil publikum na vystúpenie najväčšej hviezdy večera D. Kollera. Počasie prialo, bohatý program spestrili vystúpenia partnerských miest, Rodinný trh Ružinovčanov, kolotoče a večer Hodová diskotéka a IV. Ružinovský galavečer boxu. Nechýbali ani tradičné hodové jedlá, kde si Ružinovčania mohli vybrať z ponuky štyridsiaticich stánkov a Farm Festu. Dobré počasie a kvalitný program prilákalo na hody vyše 25 tisíc návštevníkov.

Divadlo pod kostolom usporiadalo s podporou MČ a BSK v prvých dvoch novembrových týždňoch už štvrtý ročník multižánrového festivalu **Ružinow**. Počas neho prinieslo Ružinovčanom predstavenie štyroch divadiel, monodrámu Zuzany Kronerovej, koncerty, vystúpenie Geišberg Tria a show nový cirkus. Súčasťou festivalu bola aj cestopisná prednáška, diskusia na aktuálnu tému a divadelné predstavenie pre deti.

MČ v spolupráci so spoločnosťou Cultus Ružinov usporiadala v druhú novembrovú sobotu v DK Ružinov prvý ročník **Ružinovského folklórneho festivalu**. Na podujatí sa svojím programom predstavili detské folklórne súbory Trávníček a Prvosienka, folklórne súbory Devín a Karpaty a súbor Maďarský folklór z družobnej Tapolce. Večer si účastníci festivalu mohli pozrieť vystúpenie súboru Čarovné ostrohy, ktorý sa predstavil projektom Rockom krokom, ktorý spája slovenský ľudový tanec s modernými prvkami. Návštevníci mohli ochutnať aj tradičné domáce dobroty, zblízka si pozrieť šikovné ruky remeselníkov pri práci a tí odvážnejší si to aj vyskúšať. Súčasťou podujatia bol aj tanečný workshop Ľudové tance pre každého, vystúpenie Gypsy play band J. Berkyho Mrenicu a Gypsy Kings Revival, prednášky o povestiach a fámach a Slov(a)enských Vianociach a premietanie slovenského tanečného filmu Tanec medzi črepinami.

V prvú decembrovú sobotu bol v DK Ružinov finálový večer **Ružinovskej lýry**, jediného festivalu pôvodnej tvorby v hlavnom meste a v Bratislavskom kraji. Z 33 prihlásených postúpilo do finále 10 najlepších, z ktorých zlatú Ružinovskú lýru získala **Z. Fridecká** s piesňou **Ako strom**, striebornú lýru pieseň **Brány P. Farkašovského** a na 3. mieste sa umiestnil **B. Heriban** s piesňou **Zajtra snád'**. Cenu MČ si prevzal z rúk starostu **R. Patejdl** za pieseň **Hľadá sa žena**. A hoci je to súťaž a nepriniesla galavečer koncertov ako pôvodná **Bratislavská lýra**, festival populárnych piesní v Československu v päťdesiatych rokoch, ktorý v zнову ožil koncertom v DK Ružinov, chcela by toto podujatie obnoviť a v ňom pokračovať. Prvý ročník súťaže finančne podporil BSK a MČ Ružinov.





## 21. TELOVÝCHOVA A ŠPORT

Aj v tomto roku pripravili v našej MČ priaznivé podmienky pre bohatý **športový život** mládeže a dospelých Ružinovčanov vo svojich športových a rekreačných zariadeniach pracovníci Správy telovýchovných a rekreačných zariadení hl.m.SR Bratislavy a Ružinovského športového klubu.

Športovo-rekreačný Areál zdravia **Zlaté piesky** bol v roku 2016 otvorený od 28. mája, v júni od 9-tej do 18-tej hodiny a od 1. júla do 1.septembra od 9-tej do 19-tej hodiny. Letná sezóna sa v areáli skončila 1. septembra. Ceny vstupného zostali na úrovni minulého roku 3 € pre dospelých, 2,80 pre študentov a na 2,50 € pre deti, seniorov a ZŤP. V roku navštívilo areál 20 tisíc 919 návštevníkov (o 41-tisíc 217 menej ako vlani). Areál bol v priebehu roka v prevádzke 56 dní. Najväčšia a najznámejšia vodná plocha v Bratislave ponúkla okrem kúpania a možnosti oddychu na 400 m dlhej pláži aj množstvo atrakcií. K doterajšiemu vybaveniu a atrakciám areálu pribudli v tomto roku altánky, grily, posilňovacie zariadenia, možnosť prenajať si kajak. Vymenili sa lavičky, smetné koše. Najmenší návštevníci dostali slnečnú clonu na hlavnej pláži, kde sú detské prvky. Najväčšou novinkou však boli od júla pravidelné animácie pre deti a dospelých. Oproti iným rokom bol v roku 2016 areál dejiskom mnohých najmä športových podujatí. V apríli to bol I. ročník plaveckých pretekov zimných plavcov o Pohár Zlatých pieskov, v máji preteky v orientačnom behu stredných odborných škôl, v júli IV. ročník Ružinovského plaveckého maratónu na otvorenej vode, v septembri veslárske preteky Veslárska šprint regata a 71. ročník Hargašovho memoriálu v kanoistike a v októbri XI. ročník kanoistických pretekov o Pohár predsedu BSK a V. ročník Regaty pre rádiom riadené modely plachetníc. Z kultúrno-spoločenských podujatí to bol v prvý júlový víkend už štvrtý ročník festivalu Hip Hop Žije a v posledný augustový víkend 9. ročník Uprising Reggae Festival. **Kúpele a Kúpalisko Delfín** s ohrevom vody v **Ružovej doline** otvorili v letnej sezóne 2016 svoje brány 31. mája. Do 26.6. boli otvorené okrem víkendov len v popoludňajších hodinách, od 27.6.do konca júna denne od desiatej do 19-tej hodiny, od júla do polovice augusta od 9-tej do 20-tej hodiny a do septembra od 9-tej do 19-tej hodiny. Služby kúpaliska počas sezóny využilo 26 821 návštevníkov (o 20 135 menej ako vlani). Saunu navštívilo 7 393 osôb, o 1 141 viac ako vlani. Je tu plavecký, oddychový a detský bazén s toboganom a vodným hříbikom. V areáli je detské ihrisko, plavecký bazén má skokanský kútik a **bezbariérový vstup**. Pribudla možnosť požičiavania si slnečníkov a ležadiel a od júla do polovice augusta sa predĺžili otváracie hodiny do 20.00. Vstupné za celodenný pobyt bolo 3,40 € pre dospelých, 3,20 € pre študentov a na 2,80 € pre deti, seniorov a ZŤP. Kúpalisko bolo v prevádzke 85 dní a sauna 243 dní ročne. Letná sezóna sa v oboch zariadeniach skončila 1. septembra. Centrum športu a fitness areál **FitCamp** na **Drieňovej ulici** navštevovalo v roku 2016 v priemere 11-tisíc



návštevníkov mesačne (o 3-tisíc viac ako vlani), ktorí sa venovali tenisu, futbalu, hokeju a najmä fitness. V zariadení sa v máji uskutočnil športový deň DFNSP Bratislava-Kramáre, v júni športové dni zamestnancov Magistrátu hl. m. SR Bratislava a firmy Henkel, v septembri športový deň SPP a v októbri športový deň Tatra banky. Pre malých aj dospelých návštevníkov organizovali vo FitCampe rôzne workshopy, spinning maratóny, pohybovú prípravu žiakov ZŠ Drieňová a počas letných prázdnin 3 turnusy denného letného tábora pre deti od 6-11 rokov. Pre dospelých sa uskutočnila letná crossfitová liga a v júni prvý ročník crossfitovej súťaže s medzinárodnou účasťou. MČ Ružinov zorganizovala v júli v areáli športové hry Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a koncom septembra už po tretí raz športovo-zábavné podujatie Ružinovská jedenástka.

**BŠK Slovan Bratislava** otvoril v januári na bývalom štadióne Rapidu v **Prievoze** svoju **Futbalovú akadémiu**. V zrekonštruovaných priestoroch chce poskytnúť mladým hráčom vrcholné vybavenie i možnosti na futbal a vzdelávanie. V prvej fáze sa vytvorila študovňa a miestnosť na odpočinok i teoretickú prípravu. V ubytovacej časti je dvanásť izieb pre 24 mladých futbalistov.

**HK Ružinov 99 Bratislava**, dlhoročná ružinovská základňa mnohých vynikajúcich hráčov slovenského hokeja, predstavil v tomto roku nové vedenie klubu. Na jeho čelo sa postavili dve významné hokejové mená **L. Pokovič** a **J. Filc**. Klub má momentálne 240 členov a 8 vekových kategórií, ktoré hrajú celoslovenské a regionálne súťaže. Nové vedenie klubu sa chce zamerať najmä na nižšie ročníky – 80 malých hokejistov v predprípravkách, čo je dobrý základ.

Športová hala Mladosť sa na prelome apríla a mája stala dejiskom už 28. ročníka **Dunajského pohára v modernej gymnastike**. Počas dvoch dní súťažilo v juniorskej a seniorskej kategórii takmer 50 gymnastiek z 11 krajín sveta. V juniorskej kategórii sa stala absolútnou víťazkou Ruska A. Dzurkhina, z našich junioriek skončila P. Hladíková na šiestom mieste. Absolútnou víťazkou v seniorskej kategórii bola A. Šebková z Českej republiky, naša najlepšia seniorka X. Kilianová si vybojovala striebornú a bronzovú medailu.

Jednou z lokálít, ktorá v našej MČ ponúka ponúka rad športovísk pre tradičné či menej tradičné aktivity je aj ružinovská **Trnávka**. Centrum **Retro** či **Tenis club Trnávka** ponúka bedmintonové, squashové a tenisové kurty. Celkovo je v Trnávke k dispozícii päť antukových tenisových kurtov, 11 bedmintonových a dva squashové kurty a hrať tu možno aj raketlon, squash, bedminton a stolný tenis. Retro ponúka dva tenisové, štyri bedmintonové a dva squashové kurty.

Slovenská asociácia univerzitného športu v spolupráci s MČ Ružinov, Ružinovským športovým klubom a Slovenským zväzom ľadového hokeja usporiadala v novembri na ZŠ V. Dzurillu už štvrtý ročník **Hokejového turnaja univerzít**. Šesť zúčastnených družstiev bojovali v trojčlenných skupinách,



z ktorých sa dve UK v Bratislave a Trenčianska univerzita A. Dubčeka nakoniec stretli vo finále. Po víťazstve o jeden gól si víťaznú trofej odniesol výber UK Bratislava. Na turnaji vynikol hráč UK M. Kalináč, ktorý sa ôsmimi gólmi a rovnakým počtom asistencií stal najproduktívnejším hráčom a najlepším útočníkom turnaja.

**Ružinovský športový klub** aj v tomto roku spravoval ružinovské športovo-rekreačné areály, organizoval športové a spoločenské podujatia pre všetkých Ružinovčanov a stal sa garantom podpory a rozvoja športu v MČ. V roku 2016 sa zameral na správu a využitie zverených športovo-rekreačných areálov, na spoluprácu s materskými a základnými školami a spoluprácu so športovými a inými subjektmi MČ pri organizovaní športových podujatí a rozvoji športu. Svoje aktivity pritom zameral na propagáciu zdravého životného štýlu, na vytváranie možností a návykov pravidelného športovania, najmä u mladých Ružinovčanov, odstraňovanie plaveckej negramotnosti a na organizovanie hodnotných športových podujatí s cieľom prispievať k odstraňovaniu negatívnych spoločenských javov. Významným bol i výkon činností, ktoré pomohli k ďalšiemu odstraňovaniu dlhov, exekúcií a ostatných záväzkov – dôsledkov hospodárenia organizácie v predchádzajúcich obdobiach. V rámci rozširovania IT RŠK uviedol do prevádzky svoju novú web stránku, nový profil na Facebooku a pre skvalitnenie práce celej organizácie bola uvedená do prevádzky nová koncepcia IT s prácou vo vlastnej doméne. V priestoroch **ZŠ V. Dzurilla a prístavby RŠK** aj v tomto roku vytvoril podmienky pre činnosť hokejových prípraviek, žiakov, juniorov a seniorov HK Ružinov'99, hokejové družstvá kadetov a žien a krasokorčuliarskeho oddielu HC ŠKP Bratislava, družstvá HC Bratislava a trénujúce amatérske družstvá. Organizoval Škôlku korčuľovania, na ktorej 3 kurzoch sa zúčastnilo 503 detí z 13 MŠ. Štadión bol miestom tréningov a súťaží organizovaných RŠK a Slovenským a Západoslovenským zväzom ľadového hokeja, extraligových zápasov HK Orange 20. V novembri bol štadión dejiskom štvrtého ročníka Hokejového turnaja univerzít, v decembri už tradičného podujatia Mikuláš na ľade za účasti 200 detí s rodičmi. Popri kurzoch korčuľovania a curlingovom krúžku je najnovším krúžkom RŠK Hokejové nádeje určený pre deti vo veku od 6 rokov. Curlingovú halu užíva výhradne Slovenský curlingový zväz. Stredisko bolo v neprerušenej prevádzke do konca mája, prevádzka tréningovej haly ku koncu apríla. Počas letného obdobia bola v hlavnej hale urobená výmena mantinelov s príslušenstvom, inštalovaný nový informačný systém, upravená hosťovská šatňa a vymaľované vnútorné priestory. Opätovná prevádzka hlavnej haly začala v druhej polovici augusta, tréningovej haly od októbra. **V Areáli netradičných športov na Pivonkovej ulici** bol odstránený stav, ktorý spôsobil uzavretie hokejbalovej haly. Hala bola stavebne dokončená a pripravená na kolaudáciu. V jarnom období boli upravené antukové tenisové kurty a čiastočne aj malé futbalové ihrisko s umelou trávou. V júni bol areál dejiskom



Ružinovského dňa otcov, v ktorom sa 70 otcovia so synmi zapojili do športových súťaží, už tradičného turnaja Summer Sport Day 2016 – hendikep nie je prekážka v basketbale, futbale a v mini hádzanej za účasti takmer 350 športovcov. V **Areáli hier Radost' na Štrkovci** boli odstránené suché stromy, opravené časti prvkov detského ihriska a celý priestor amfiteátra sa pripravil na letnú prevádzku. V júni sa v areáli uskutočnil už tradičný Športový deň seniorov za účasti 100 seniorov z Ružinova, ktorí súťažili v piatich disciplínach. V júli a auguste sa priestory Amfiteátra Štrkovec, AHRŠ ako aj ANŠ stali dejiskom Ružinovských športových prázdnin, na ktorých sa v šiestich turnusoch vystriedalo viac ako 211 detí. V októbri bol areál dejiskom Halloweenskeho lampiónového sprievodu v okolí amfiteátra, v ktorom kráčalo takmer 300 detí, rodičov a ďalších účastníkov a Ružinovskej šarkaniády. Vo zverených **športových areáloch ZŠ** vykonával RŠK klub jednotlivé prevádzkové činnosti od kosenia, odstraňovania biologického odpadu, celkového čistenia až po zimnú údržbu. V rámci spolupráce s MŠ MČ zorganizoval RŠK okrem Škôlky korčuľovania aj **Škôlky plávania** za účasti 440 detí zo 16-tich MŠ v plavárni Slovnaftu a **Škôlku lyžovania** pre 109 detí zo 4 MŠ v Žiarskej doline. V mesiacoch apríl, máj a jún sa v priestoroch škôlok uskutočnili **miniolympiády**, ktoré RŠK usporiadal pre 580 detí z MŠ Ružinova. V rámci spolupráce so ZŠ sa od februára do konca mája v zariadeniach RŠK a v telocvičniach ZŠ konali jednotlivé kolá RŠLŽ ZŠaG 2015/2016 o titul Majster Ružinova vo vybíjanej, hádzanej a futbale. Do turnajov sa zapojilo 478 žiakov a žiačok z ružinovských ZŠ. V tomto období RŠK rozvíjal aj krúžkovú činnosť v krúžkoch florbalu, futbalu a hokeja za účasti 170 detí. V roku 2016 dosiahol RŠK celkové výnosy vo výške 1 584 852 € a celkové náklady 1 388 095 € s celkovým výsledkom hospodárenia vo výške 236 210 €. MČ poskytla RŠK príspevok v hodnote 950 000 € a na úhrady záväzkov vo výške 277 604 € z minulých období transfer 150 000 €. Čiastku 127 604 € uhradil RŠK z prostriedkov získaných vlastnou činnosťou.

## 22. OSOBNOSTI

Vo veku 86 rokov zomrel v prvý januárový štvrtok bývalý politický väzeň, kňaz, bojovník za ľudské práva **Anton Srholec**. Jeden z najznámejších predstaviteľov katolíckej cirkvi na Slovensku, napriek tomu, že žil skôr na jej okraji, sa narodil 12. júna 1929 v Skalici. Ako 17-ročný vstúpil do rehole Saleziánov a rozhodol sa stať sa kňazom. Keďže vo vlasti nemal v tom čase možnosť študovať teológiu, pokúsil sa v roku 1951 bez povolenia prekročiť hranice, začo ho odsúdili na dvanásť rokov v uránových baniach v Jáchymove. Pomery v pracovnom tábore opísal v knihe Svetlo z hlbín jáchymovských lágrov. Počas pražskej jari dostal povolenie odísť do Talianska, kde dokončil teologické štúdium a 17. mája 1970 ho pápež Pavol VI. vysvätil za kňaza. Ako



kňaz pôsobil v Blumentálskom kostole v Bratislave, ale jeho vplyv na mládež sa nepáčil vrchnosti, a tak ho postupne presúvali do Perneku, Veľkého Zálužia a do Záhorskej Vsi. Po roku 1989, keď ho ani rehoľa ani diecéza nezapojili do pastorácie, začal rozvíjať sociálne a pastoračné aktivity pre ľudí na pokraji spoločnosti a cirkvi. Ako dôchodca pôsobil v Slovenskom helsinskom výbore na ochranu ľudských práv, v Konfederácii politických väzňov, bol členom Medzinárodného ekumenického združenia a rady Konta nádeje. V roku 1992 sa stal patrónom bezdomovcov, keď v Podunajských Biskupiciach založil a stal sa správcom resocializačného zariadenia Resoty, v ktorom doposiaľ zabezpečujú pomoc stovke mužov. Napísal niekoľko kníh, veľa publikoval, prednášal. Režisérka A. Čermáková nakrútila o ňom minulý rok film a napísala knihu rozhovorov. Fragmenty zo Srholcovho života približuje aj kniha rozhovorov Bezdomovec z povolania redaktora, básnika P. V. Chrappu. Bol Ružinovčan, býval v malom byte na Nezábudkovej ulici na Štrkovci. Za svoju vysoko humánnu činnosť a nezmieriteľný postoj voči nespravodlivosti, nerovnosti a neslobode mu dve vysoké školy udelili čestný doktorát, získal viaceré vyznamenania za angažovanie sa v oblasti charity, sociálnej práce a ľudských práv. V roku 2008 mu prezident R. Schuster udelil Rad Ľ. Štúra.

Jednou zo sedemnástich ocenených osobností pri príležitosti 25. výročia MČ Ružinov je fotografka **Silvia Vaculíková**. So svojimi unikátnymi fotografiami, ktoré vznikli v rôznych kútoch sveta, je známa nielen u nás, ale aj za hranicami Slovenska. 49-ročná Trnavčanka, pre ktorú je fotografovanie práca, vášeň i koníček, žije a pracuje v Bratislave, kde si založila vlastnú cestovnú kanceláriu. Precestovala päť kontinentov, kde navštívila 96 krajín. Za svoju prácu získala množstvo významných medzinárodných ocenení. Zo svojich potuliek po svete vydala dve knihy fotografií a cestopis.

## 23. KURIOZITY

V hale na **Starej Ivanskej ceste** otvorili v druhý februárový piatok novú **lezeckú stenu**. Novinka v tvare obrovského Monstera, vysoká 15,5 metra s lezeckou plochou 450 metrov štvorcových je najvyššou lezeckou stenou na Slovensku.

Na pohotovosti v Ružinove nocuje už od veľkonočných sviatkov opustená 83-ročná **starenka Valentína** z Moskvy. Na Slovensku žije 27 rokov, má slovenské občianstvo a nemá kde bývať. Z dôchodku si vedela zaplatiť dva týždne pobytu v hoteli Nivy, teraz sa uchýlila do nemocnice. Zdravotníci ani sociálni pracovníci si s ňou nevedia dať rady, pretože nespolupracuje a ich pomoc odmieta. Chce sa vrátiť do Moskvy alebo do DD na Pažitkovej, kde už bývala.

Najvýraznejšia osobnosť českej popovej a muzikálovej scény, polovičná Slovenka **Lucie Bílá** je od apríla Ružinovčanka. Keďže na Slovensku jej



pribúda čoraz viac pracovných aktivít a v Bratislave potrebovala mať svoje zázemie, kúpila si byt na Nivách na Mliekarenskej ulici v Ružinove.

Bývalý pokladník SDKÚ I. Kucej si na **Gagarinovej ulici** otvoril **tenisové múzeum**, prvé svojho druhu v Európe. Prvá časť múzea, ktorého zbierky obsahujú až tisíc exponátov drevených rakiet, je venovaná slovenským tenistom, v ďalšej sú exponáty – rakety, trofeje, dresy a loptičky a posledná je venovaná deťom. Múzeum sa môže pochváliť aj zápisom do Guinnessovej knihy rekordov.

Takmer celý prvý septembrový týždeň pobehovalo po Ružinove malé **čínske prasiatko**. Pri trhovisku Miletičova ho naháňali policajti, Sloboda zvierat a dobrovoľníci. Štvornohého nespratníka napokon v prvý septembrový piatok dolapili dobrovoľníci.

## 24. ZÁVER

Všetko, čo sa používa, sa opotrebuje a čo sa nepoužíva, zapadne prachom a chradne. Je preto chvályhodné, že sa samospráva po rokoch s vervou pustila do opráv a rekonštrukcií chodníkov a ciest, objektov základných, materských škôl, vnútroparkov a detských ihrísk v MČ. Zlepší sa tým nielen životné prostredie, hygiena, ale najmä bezpečnosť občanov, predovšetkým tých najmenších. Niekde sa muselo pristúpiť k úplnej obnove, niekde stačilo vymeniť už zastarané a nefunkčné hracie prvky, nebezpečnú dopadovú plochu, aby ihrisko ďalej slúžilo svojmu účelu, inde zase doplnením vybavenia nadobudol objekt novú dimenziu a využitie. Do rekonštrukcií a opráv vložila a vkladá MČ za pomoci fondov a dotácií z ďalších orgánov nemalé prostriedky. Je na nás, aby sme si tieto novonadobudnuté hodnoty vážili a chránili, aby sme ich mohli užívať čo najdlhšie.